

▲ KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır Heydər Əliyev

DIPLOMAT

№ 37 (442) 19-25 Noyabr, Çiriya paş sal 2018
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasi

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**
Səbahəddin Eloğlu



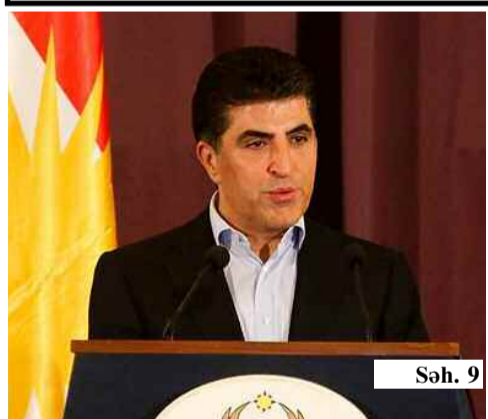
Səh. 2

**Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında
tütün məmulatları istehsalı fabrikinin açılışında iştirak edib**



Səh. 8

**Serok Barzanî pêşwazî li şandeke
wezaretê derve ya Amerîkayê kir**



Səh. 9

**Nêçirvan Barzanî pêşwaziya
cîgirê wezîrê derve yê Emerîka kir**



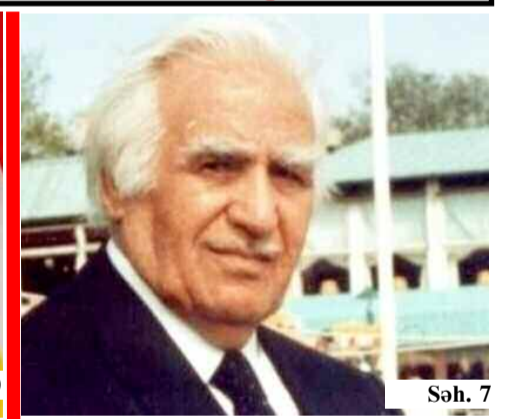
Səh. 8

**Eli Ewnî rastiya
Şingalê eşkere dike**



Səh. 10

**Sefîn Dizeyî: PKK
guh nade banga me**



Səh. 7

**Stenbol - Şeva rêzgirtinê
bo Cegerxwîn tê lidarxistin**

Zəngilanlıların əcdadları

Səh. 4

**1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman
davasında kürd xalqının rolu**

Səh. 4

Zilan dərəsinin qanlı faciəsi

Səh. 5

Ji Amerîka bo Türkiyə: Petrolê ji İranê na ji herêma Kurdistanê bikirin!

Səh. 9

**Amerîkayê îdiaya NBCyê y
radestkirina Fethullah Gulen red kir**

Səh. 12

**Делегация КРГ прибыла в Багдад для
обсуждения законопроекта о бюджете**

Səh. 18



Səh. 10

**Tevgera Rojhelatê Kurdiştanê
û rewşa dawî ya rêjîma İranê**



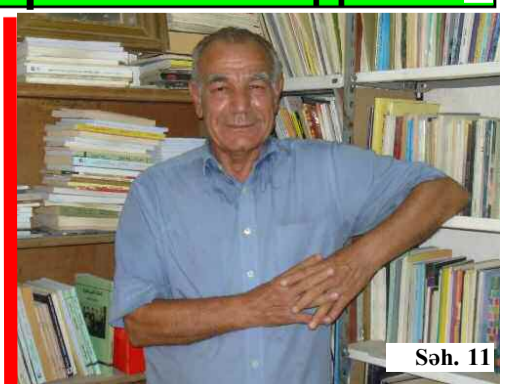
Səh. 20

**Турецкий суд приговорил курдскую
певицу к 6 годам заключения**



Səh. 11

Çima Ziman?



Səh. 11

**Ezbenî! Dar Şipya
Dijîn û Şipya Dimrin**

Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında tütün məmulatları istehsalı fabrikinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 16-da Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Tabaterra" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin tütün məmulatları istehsalı fabrikinin açılışında iştirak edib. "Tabaterra" QSC-nin direktoru Elman Cavanşir dövlətimizin başçısına burada yaradılan şərait barədə məlumat verdi.

Qeyd olundu ki, zavod ötən il parkda rezident kimi qeydiyyatı alınıb. Burada 3 formatda olmaqla beynəlxalq standartlara uyğun siqaret istehsal ediləcək. Fabrik məhsullarını "Made in Azerbaijan" brendi altında istehlakçılara təqdim edəcək. Böyük Britaniya, Almaniya və İtaliya texnologiyaları əsasında qurulan fabrikdə il ərzində 11 milyard ədəd 3 növdə filtrlı siqaretlər istehsal ediləcək. Bu isə ölkənin tütün məmulatlarına olan tələbatının 80 faizini ödəyəcək. Ümumilikdə, fabrikdə 13 brendin 80 çeşiddə məhsulunun istehsalı nəzərdə tutulur. Burada "Tabaterra"-nın hər biri 6 çeşiddə "Senate", "Kingston", "Argo" adları altında məhsulu istehsal ediləcək. Bundan başqa, "British American Tobacco", "Japan Tobacco International", "Imperial Tobacco" şirkətlərinin məhsulları da lisenziya əsasında müəssisədə istehsal olunacaq. Bu şirkətlərin siqaretləri indiyədək ölkəmizə idxal edilirdi. Beləliklə, bu layihə Azərbaycanda yerli istehsalın inkişafına xüsusi təkan verməklə yanaşı, xaricdən idxalın, eyni zamanda, tütün məhsullarının alınması üçün sərf olunan valyuta axınının azalmasına imkan yaradacaq.

Fabrik beynəlxalq standartlara uyğun istehsal olunacaq məhsullarını müxtəlif formatlarda və qiymət seqmentlərində istehlakçılara təqdim edəcək. Burada istehsal prosesi beynəlxalq keyfiyyət standartlarına tam uyğun olaraq aparılacaq. Ümumi dəyəri 48 milyon dollar olan layihə çərçivəsində 200 yeni iş yeri yaradılıb.

Dövlətimizin başçısı müəssisəni işə saldı.

Sonra Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Kimya Sənaye Parkındakı müəssisələrin kollektivlərinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

-Bu gün Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında üç yeni müəssisə fəaliyyətə başlayır. Mən bu münasibətlə müəssisələrin kollektivlərini salamlayıram və təbrik edirəm. Əminəm ki, bu müəssisələr çox səmərəli işləyəcək və ölkə iqtisadiyyatına böyük töhfə verəcəkdir.

Bu müəssisələr ən yüksək standartlara cavab verir və bizim sənaye potensialımızı böyük dərəcədə möhkəmləndirən müəssisələrdir. Ferrorentilər, inşaat

kimyəvi qatqılar zavodları, siqaret fabriki bu gün fəaliyyətə başlayır. Birinci mərhələdə bu müəssisələrdə 400-dən çox iş yeri yaradılıb, gələcəkdə isə iş yerlərinin sayı 700-ə çatacaq. Mənə verilən məlumata görə, bugünkü mərhələdə siqaret fabrikinə 35



milyon dollar, ferrorentilər zavoduna 25 milyon dollar və inşaat materialları zavoduna isə 3,5 milyon dollar sərmayə qoyulub. Ancaq indi təqdimatda deyildi ki, siqaret fabrikinə bundan sonra da əlavə vəsait qoyulacaq və investisiya həcmi təxminən 50 milyon dollara çatacaq, ferrorentilər zavoduna isə 100 milyon dollar investisiya qoyulacaqdır. Yəni, bu, onu göstərir ki, vaxtilə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılması ilə bağlı qərar düzgün və vaxtında qəbul edilmiş qərar idi.

Mən 2011-ci ilin sonunda müvafiq Fərman imzaladım və biz parkın yaradılmasına start verdik. Bu ərazidə vəziyyət çox acınacaqlı idi. Vaxtilə tikilmiş və dağılmış, avadanlığı paslanmış müəssisələrin qalıqlarını təmizləmək, torpaq qatını yaxşılaşdırmaq, rekultivasiya işləri aparmaq böyük səy və vəsait tələb edirdi. Ondan sonra kommunikasiya və infrastruktur layihələri icra edildi, 500 hektardan çox ərazi tamamilə təmizləndi və özəl sektorun sərəncamına verildi. Bu, dövlətin özəl sektora göstərdiyi dəstəyin növbəti təzahürüdür. Bu, onu göstərir ki, dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı Azərbaycanda ən yüksək səviyyədə təşkil edilir.

Hazırda Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 18 rezident var, 9 müəssisə fəaliyyətdədir. Bu il 5 müəssisə fəaliyyətə başlayacaq. Onlardan 3-ü bu gün fəaliyyətə başlayır. Gələcəkdə 4 müəssisə fəaliyyətə başlayacaq və beləliklə, bu parkda ən müasir standartlara cavab verən 18 müəssisə fəaliyyət göstərəcək.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı, əslində, şəhər içində bir sənaye şəhəridir. Gələcəkdə parkın hüdudları genişləndiriləcək və təbii ki, yeni rezidentlər qəbul

ediləcəkdir. On səkkiz müəssisə tam gücü ilə işləyəndən sonra 6 min iş yeri təmin ediləcəkdir. Əlbəttə ki, Sumqayıt şəhərində işsizliyin bundan sonra da aşağı səviyyədə saxlanması üçün bu parkın çox böyük əhəmiyyəti var. Ümumiyyətlə, bu günə qədər

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılmasına, müəssisələrin fəaliyyətə başlamasına 2,2 milyard dollar sərmayə qoyulub və növbəti dövrdə bu rəqəm təxminən 3 milyard dollara çatacaqdır. Əgər biz bu parkı yaratmasaydıq və sahibkarlara güzəştli şərtlər təqdim etməsəydik, dövlət tərəfindən böyük dəstək göstərməsəydik, bu vəsait də qoyulmayacaqdı. Ona görə biz Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının timsalında uğurlu sənaye siyasətimizi görürük və bu siyasət bundan sonra da davam etdiriləcək.

Təsadüfi deyil ki, bu ilin 10 ayında ölkəmizin qeyri-neft sənayesi 10 faiz artmışdır. Bu, çox gözəl göstəricidir. Kənd təsərrüfatı 5 faiz artmışdır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında əlbəttə ki, sənaye müəssisələri fəaliyyət göstərir, ancaq onların bəziləri kənd təsərrüfatına sıx bağlı olan müəssisələrdir, o cümlədən siqaret fabriki. Mən əminəm ki, bu fabrikin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanda tütünçülüyn inkişafı daha yüksək templərlə gedəcək. Biz tütünçülüynü bərpa edirik, əgər keçən il 3 min ton quru tütün yığılmışdısa, bu gün artıq 4500 ton yığılıb və 5 min tonu keçəcək. Əlbəttə ki, gələcəkdə bu fabrikdə bizim yerli tütündən daha da böyük həcmdə istifadə olunacaq. Yəni, bu, kənd təsərrüfatına böyük təkan verir.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında hazırda əyirici boyaq fabrikinin tikintisi davam edir. Bu da xalçaçılığın inkişafına böyük təkan verəcək. Xalçaçılıq indi inkişaf edir, 30 xalça fabrikinin yaradılması nəzərdə tutulur. Xalçaçılığın əsas xammalı yun və ipəkdir. İndi yun tədarüki mərkəzləri yaradılır, baramaçılığa böyük

təkan verilib. Şəki ipək kombinatı böyük həcmli işləyir, fermerlər baramadan böyük gəlir əldə edirlər. Yəni, sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişafı paralel şəkildə getməlidir, bir-birini tamamlayandır, bir-birinə dəstək verməlidir və biz bunu görürük. Eyni

zamanda, əlbəttə ki, bizim əsas məqsədimiz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək, idxaldan asılılığı aradan götürmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır və biz burada bunu görürük. Siqaret fabriki tam gücü ilə işləyəndən sonra burada ildə 11 milyard ədəd siqaret istehsal olunacaqdır. Bu gün verilən məlumata görə, daxili tələbat 14 milyarddır. Əminəm ki, bu fabrik idxalı tam əvəzləyəcək. Çünki hazırda yerli istehsal var və gələcəkdə ixrac imkanları da geniş olacaq. Mən istərdim ki, daxili tələbat sıfır səviyyəsində olsun, insanlar siqaret çəkməsinlər, bu pis vərdətdən uzaq olsunlar. Əminəm ki, görülən tədbirlər, o cümlədən qanunvericilikdə atılan addımlar nəticəsində biz bu məqsədə çatacağıq. İstərdim ki, bu siqaret fabriki 100 faiz ixrac məhsulları istehsal etsin. Ancaq bu, hələ ki, mümkün deyil. Biz vətəndaşları keyfiyyətli yerli siqaretlə təmin etməliyik. Lakin, eyni zamanda, hamı, ilk növbədə, dövlət çalışmalıdır ki, Azərbaycanda siqaret çəkənlərin sayı minimum səviyyəyə ensin. Çünki ixrac bizə əlavə valyuta gətirir, əlavə imkanlar yaradır. O cümlədən ferrorentilər zavodunda istehsal olunacaq məhsulun 90 faizi ixraca gedəcək, 10 faiz isə Azərbaycan müəssisələrində yenidən emal olunaraq hazır məhsula çevriləcəkdir.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı, qeyri-neft ixracının artırılması əsas məqsəddir. Bu ilin 10 ayında bizim qeyri-neft ixracımız 12 faiz, ümumi ixracımız isə 37 faiz artıb. İxrac artıqca bizim iqtisadi vəziyyətimiz daha da yaxşılaşır. Bu, makroiqtisadi sabitliyə, manatın məzənnəsinə müsbət təsir göstərir. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanda makroiqtisadi sabitlik

çox yaxşı səviyyədədir, inflyasiya on ayda cəmi 2,4 faizdir. Bu müəssisələrin yaradılması yerli və xarici investorlar üçün növbəti bir siqnaldir ki, gəlsinlər Azərbaycana sərmayə qoysunlar. Bu yaxınlarda Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında Azərbaycan dəyə bilərəm ki, tarixi nailiyyət əldə edib, dünya miqyasında biznes mühitinə görə 25-ci yerdə qərarlaşıb. Keçən il biz 57-ci yerdə idik. Yəni, belə bir böyük irəliləyiş əlbəttə ki, aparılan islahatların məntiqi nəticəsidir. "Doing Business" hər bir yerli və xarici investor üçün əsas amillərdən biridir ki, o ölkəyə pul qoyulsun, yoxsa yox. "Doing Business" hesabatı, belə gözəl müəssisələrin yaradılması, Azərbaycanda ümumi vəziyyət, sabitlik, inkişaf əlbəttə ki, xarici və yerli investorları daha da stimullaşdırır. Təsadüfi deyil ki, son 15 il ərzində ölkə iqtisadiyyatına 250 milyard dollar sərmayə qoyulubdur.

Mən sizi fabriklərin, zavodların açılışı münasibətilə bir daha təbrik etmək istəyirəm. Şadam ki, biz bu gözəl parkı Sumqayıt şəhərində yaratdıq. Sumqayıt ölkəmizin, Cənubi Qafqazın ikinci sənaye şəhəridir. Sumqayıtın inkişafı üçün çox böyük işlər görülür, çox böyük layihələr icra edilir. Sosial layihələr, infrastruktur layihələri, qazlaşdırma demək olar ki, yüz faiz səviyyəsindədir, içməli su 93 faiz səviyyəsindədir, yollar salınır, məktəblər tikilir, gözəl abadlıq işləri aparılır. Sumqayıt bulvarı yaradılıb, sakinlər üçün çox gözəl istirahət zonasıdır, "ASAN xidmət" mərkəzi, Olimpiya Kompleksi, xəstəxana istifadəyə verilib. Əlbəttə ki, Sumqayıt sənaye şəhəri kimi uğurla inkişaf edəcək. Mən əminəm ki, biz qarşıda duran bütün vəzifələri bundan sonra da uğurla icra edəcəyik.

Bir daha sizi təbrik edirəm, sizə uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Beləliklə, bütün bu layihələr bir daha sübut edir ki, Azərbaycan Prezidentinin müəyyənləşdirdiyi kursa uyğun olaraq reallaşdırılan sənayeləşmə siyasəti uğurla davam edir. Qeyri-neft sektorunun mühüm tərkib hissəsi olan sənayenin inkişafı, bu sahədə yeni istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi şübhəsiz ki, ölkə iqtisadiyyatının ümumi inkişafına da mühüm töhfələr verir. Belə layihələrin icrası bir neçə mühüm məqamı özündə ehtiva edir. İlk növbədə, bu cür müəssisələrin yaradılması yeni iş yerlərinin açılmasına, işsizliyin azaldılmasına, əhalinin məşğulluğunun artırılmasına töhfə verir. Eyni zamanda, bu cür layihələrin reallaşdırılmasının idxaldan asılılığı azaltmaqla, ixrac yönümlü məhsulların sayının və çeşidinin artırılmasında da böyük rolu var.

Niyazi Bayramov "Ölkəmizi tanıyaq" tur-aksiyasının iştirakçıları ilə görüşüb

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov "Ölkəmizi tanıyaq" maarifləndirici tur-aksiyasının Gəncədən olan iştirakçıları ilə görüşüb.

Görüşdə şagirdlərlə səmimi söhbət edən Niyazi Bayramov bildirib ki, ölkə rəhbəri, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən həyata keçirilən "Ölkəmizi tanıyaq" maarifləndirici tur-aksiyası Azərbaycanın qədim tarixinin, zəngin mədəniyyətinin, əsrlərlə qorunub saxlanan adət-ənənələrinin öyrənilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.



Tur-aksiya çərçivəsində Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinə səfər edən məktəblilər eyni zamanda müstəqillik illərində qazanılan nailiyyətlərlə yaxından tanış olmaq imkanı əldə edirlər.

Gəncə şəhər Təhsil İdarəsinin müdiri Zakir Hüseynov qeyd edib ki, "Ölkəmizi tanıyaq" maarifləndirici tur-aksiyası vasitəsilə şagirdlər məktəbdə qazandıqları nəzəri bilikləri möhkəmləndirəcəklər. Bu səfər məktəblilərin dünya görüşünün artmasına, onların fərd olaraq inkişafına kömək edəcək, mənəvi zənginliyini artıracaq.

Orta məktəb şagirdləri çıxış edərək, maarifləndirici tur-aksiyasında iştirak etdikləri üçün məmnunluq ifadə ediblər. Onlar yaradılan bu şəraitə görə ölkə Prezidentinə və şəhər rəhbərinə öz dərin təşəkkürlərini bildiriblər.

Qeyd edək ki, 40 şagirddən ibarət qrup "Ölkəmizi tanıyaq" maarifləndirici tur-aksiyası çərçivəsində Masallı, Lənkəran və Astara, rayonlarına səfər edəcək. Şagirdlər tur-aksiya çərçivəsində Cənub bölgəsinin tarixi, adət-ənənələri ilə tanış olacaqlar. Bununla yanaşı onlar səfər etdikləri rayonlarda təşkil olunan intellektual yarışlara qatılacaqlar.

Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev Tərtərdə vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə əsasən dövlət orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu davam etdirir. Qəbul zamanı vətəndaşların



müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll istiqamətində tədbirlər görülür. 16/11/2018-ci il tarixində səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev qəbul cədvəlinə uyğun olaraq Tərtər Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında Tərtər, Bərdə, Goranboy, Ağdam rayon sakinlərini qəbul edib.

Qəbulda ümumilikdə 12 vətəndaş iştirak edib. Sakinlərin sağlamlıq problemləri, işlə təminat və s. məsələlərlə bağlı müraciətləri dinlənilib. Vətəndaşların müraciətində qaldırılan məsələlər nazirliyin müvafiq qurumlarının əməkdaşlarının iştirakı ilə araşdırılıb, onların bəziləri yerində həllini tapıb.

Nazirliyin səlahiyyətlərinə aid olmayan məsələlər aidiyyəti üzrə çatdırılması üçün qeydiyyatla alınaraq nəzarətə götürülüb.

Laçınlı məcburi köçkünlərlə növbəti görüş-səyyar qəbul keçirilmişdir

Laçın Rayonu İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzərinin Bakı şəhəri, Nizami rayonu ərazisində yerləşən Laçın şəhər 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin binasında həmin ərazidə müvəqqəti məskunlaşmış laçınlı məcburi köçkünlərlə görüş-səyyar qəbulu keçirilmişdir. Görüş-səyyar qəbulda 65 nəfər laçınlı köçkün iştirak etmişdir.

Görüşdə çıxış edən Laçın Rayonu İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzəri ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə və rayonda görülən işlərdən ətraflı söhbət açaraq, cari ilin 9 ayının yekunları ilə bağlı Nazirlər Kabinetinin ölkə başçısı yanında keçirilən iclasında qeyd edilən nailiyyətlərdən ətraflı söhbət açaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin diqqət və qayğısı ilə ölkənin bütün sahələrində ciddi inkişafa nail olduğunu bildirdi. Rayon rəhbəri çıxışında, xüsusilə onu da vurğuladı ki, hər bir məcburi köçkünün mənzil-məişət şəraitinin, habelə sosial rifah halının yaxşılaşdırılması, məşğulluğunun təmin edilməsi, habelə gündəlik

qaygıları daim ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın

müraciətlərə baxılması üçün aidiyyəti üzrə müvafiq tapşırıqlar verilərək icrası nəzarətə götürülmüşdür.



diqqət mərkəzindədir. Qeyd olundu ki, məhz bunun nəticəsində əvvəlki illərdə olduğu kimi 2018-ci ilin ötən dövrü ərzində də digər məcburi köçkünlərlə yanaşı yüzlərlə laçınlı köçkün ailəsi də yeni mənzillərlə təmin edilmişdir.

Daha sonra məcburi köçkünlərlə səyyar qəbul təşkil edilmişdir. Səyyar qəbulda 13 nəfər laçınlı köçkünün müraciətləri dinlənilmiş, həmin

Görüş-səyyar qəbulda Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının, müvafiq inzibati ərazi dairələri üzrə nümayəndəliklərin işçiləri iştirak etmişlər.

Səyyar qəbulda iştirak edən rayon sakinləri təşkil edilmiş görüşə və onların müraciətlərinə həssaslıqla yanaşdığına görə Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı Aqil Nəzəriyə öz minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Daşkəsəndə Konstitusiyaya Günü münasibətilə silsilə tədbirlər keçirilib

12 Noyabr – Konstitusiyaya Günü münasibətilə rayon Mədəniyyət Mərkəzində tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin sektor müdiri Vüqar Məmmədov, rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəis müavini Rəşail Babayev və Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Mətanət Abdullayeva bu münasibətilə iştirakçıları təbrik edərək çıxış etmişlər.

Çıxış edənlər bildirmişlər ki, bu gün Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsindən 23 il ötür. Müstəqil Azərbaycanın ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan ilk Konstitusiyası 1995-ci il noyabrın 12-də keçirilmiş ümum-xalq səsverməsi (referendum) yolu ilə qəbul edilib. Dövlətin Əsas Qanunu 1995-ci il noyabrın 27-də qüvvəyə minib.

Dövlət müstəqilliyinin bərpa olunduğu ilk illərdə ölkədə bütün sahələrdə yaşanan xaosdan, Azərbaycanı parçalanmaq təhlükəsindən xilas etmək üçün xalqın hakimiyyətə dəvət etdiyi ulu öndər Heydər Əliyevin böyük uzaqgörənliklə, cəsarətlə həyata keçirdiyi əsaslı islahatlar respublikamızı inkişaf yoluna çıxarmaqla yanaşı, qanunların aliliyini təmin edən, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğuna yol açan yeni milli Konstitusiyanın hazırlanmasına və qəbuluna şərait yaratdı. Ulu öndər Heydər Əliyev bu barədə danışarkən deyirdi: "Biz elə bir layihə hazırlamalı və nəhayət, elə bir Konstitusiyaya qəbul etməliyik ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının demokratik prinsiplər əsasında uzun müddət sabit yaşamasını təmin edən Əsas Qanun, tarixi sənəd olsun. Hakimiyyət bölgüsü – ali icra, qanunvericilik, məhkəmə hakimiyyəti - bunlar hamısı xalqın iradəsinə söykənməli, seçkilər yolu ilə təmin olunmalıdır".

Konstitusiyanın qəbulu müstəqillik tariximizin ən mühüm hadisələrin-

dən biri olmaqla yanaşı, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısındakı böyük xidmətlərindən biridir. Bu Konstitusiyaya müstəqil dövlət quruculuğu prosesini tənzimləyən, demokratik inkişafa təmi-

ələvələr edilib. 2002-ci il avqustun 24-də referendum yolu ilə Konstitusiyanın 24 maddəsində 29, 2009-cu il martın 18-də isə 25 maddəyə 30-dan artıq əlavə və dəyişiklik olunub. Bu dəyişikliklər Azərbaycan dövlətinin



nat yaradan, cəmiyyətin siyasi, sosial, mədəni, iqtisadi sferalarında köklü dəyişiklikləri özündə ehtiva edən, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsində hüquqi baza rolunu oynayan mükəmməl və mütərəqqi sənəd idi.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ölkəmizdə demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesinə hüquqi baza yaratdı və onun inkişafına güclü təkan verdi. Konstitusiyaya qəbul edilən gün - noyabrın 12-də respublika parlamentinə ilk dəfə çoxpartiyalı sistem əsasında demokratik seçkilər də keçirildi. İlk Konstitusiyanın milli dövlətçilik tarixində müstəsna əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, 1996-cı il 1 noyabr tarixli Fərmana əsasən hər il noyabrın 12-si Konstitusiyaya Günü kimi qeyd edilməyə başlandı.

Ötən 22 ildə ölkəmizin sürətli inkişafı nəticəsində yeni dövrün tələblərinin yaratdığı zərurətlə əlaqədar Azərbaycan Konstitusiyasına bir neçə dəfə əhəmiyyətli dəyişikliklər və

sosial-iqtisadi bazasının daha da güclənməsindən, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarına daha etibarlı təminat verilməsindən, sosial dövlət prinsiplərini təsbit etmək imkanlarının daha da genişlənməsindən irəli gəlirdi.

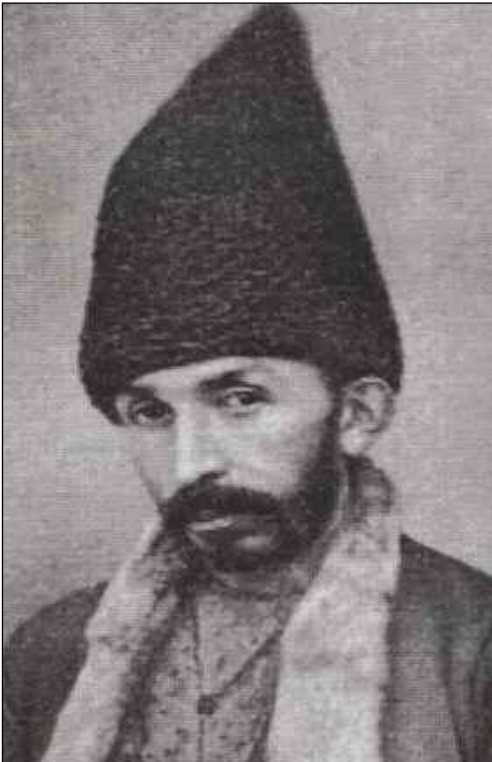
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2016-cı il sentyabrın 26-da keçirilmiş referendumla Konstitusiyaya üçüncü dəfə əlavələr və dəyişikliklər edilib. Konstitusiyanın 29 maddəsinə edilən 41 əlavə və dəyişiklik müxtəlif sahələri əhatə etməklə, ali dövlət hakimiyyəti, məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin işinin təkmilləşdirilməsinə, insan hüquqları və azadlıqlarının daha səmərəli təmin edilməsinə, hüquq və azadlıqların müdafiəsində dövlət və bələdiyyələrin məsuliyyətinin artırılmasına yönəlib.

Tədbirdə Konstitusiyamızdan bəhs edən filmə baxış keçirilmiş, məktəblilər tərəfindən dövlət bayrağına, vətənə həsr olunmuş şeirlər səsləndirilmişdir.

Əvvəli ötən sayımızda

Dava başlayanda ermənilərə qarşı vuruşan ancaq Qalada yaşayan müsəlman igidləri və cavanları idi. Onlara heç yerdən kömək gəlməmişdi. Üç gecə-gündüz sərəsər müsəlmanlar bu qəder erməni silahlıları və rus ordusu ilə bir atışma apardılar ki, heç yapon müharibəsində də belə dava olmamışdı. Səngərlərdən dalbadal on minə qədər tüfəng və toplar atılır, neçə-neçə yerlərdə evlərə qoyulmuş bomba və dinamitlər partlayırdı. Beləliklə, müsəlmanlar 3 gün Səddi-İsgəndər kimi bu qəder qoşunun qarşısında mərdliklə dayanaraq nəre çəkə-çəkə onları gülləbaran edirdilər. Üç gündən sonra müsəlmanlara kömək gəldi. Bu növ ilə dava beş gün gecə-gündüz davam etdikdən sonra sakit oldu. Bu beş günlük şiddətli davada müsəlmanlar tərəfdən ölənlərin sayı 16 nəfər idi. Onlardan beş nəfəri adlı, tanınmış cavanlardan, qalanları isə küçə ilə gedərkən, yaxud evinin yanında oturub özünü günə verdiyi yerdə qəflətən ermənilər tərəfindən vurulub öldürülmüş əlsiz-ayaqsız qocalardan və dilənçilərdən ibarət idi.

21 nəfər isə yaralanmışdı. Amma ermənilər tərəfdən ölənlərin sayı 500-

**Mir Möhsün Nəvvab**

qoşunundan olan kazak və ruslardan öldürüldü. Dava və vuruşmaların qızğın vaxtı ölənləri ermənilər Qalada bulvarın üstündə paltarlı-paltarlı ikisini-üçünü bir

sələrinin baş keşişlərini, onlarla bərabər, əllərində ağ və qırmızı bayraq bir qəder rus saldatları və kazaklarını özü ilə götürüb, musiqi çala-çala gəlib müsəlman meydanında durdular. General və keşişlər məscidə gəlib, bu iki millət arasında sülh yaratmaq üçün camaatla danışıqdan sonra, cənab qazi və onunla bərabər neçə nəfər müsəlman səngərlərə getdilər. Səngərlərə baş çəkə-çəkə erməni meydanına gəldilər. Orada da bir neçə kəlmə danışib dağılıdılar. Qalaşakov erməni və müsəlmanlar arasında işlətdiyi bu hiyləyə və ermənilərə verdiyi vədini əmələ gətirə bilmədiyinə görə, barışıq danışıqları uzanır, ondan dövlət böyüklərinə edilən şikayətlər çoxalırdı. Qalaşakov özü də çox ehtiyat eyləyərək düşünürdü: «Bu xəyanət ki, məndən zühura gəldi, qəflətən mənə öldürə bilərlər». Ona görə ehtiyatla dolanırdı.

Müsəlmanlar Qalaşakovun dövlətə və millətə etdiyi bu növ xəyanəti və zülmü haqqında teleqraf və kağızla cəmi böyüklərə və divanxanalara məlumat verdilər. Dövlətdən bir imdad, kömək olmadı, generalın cinayətilə bağlı heç bir tədbir görülmədi. Hərçənd ki, Qalanın hakimliyindən çıxardılar. Rəcəb

qaçdı. Hərçəndi ki, istədilər onu tutsunlar, ələ düşmədi. Generalı isə götürüb menziline gətirdilər. Qatili isə məlum



etmək mümkün olmadı. Həkimlər gəlib mülahizə edərək dedilər ki, generala iki

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

700-ə qədər, yaralananların sayı isə 287 nəfər olmuşdu. Ölənlərin 35 nəfəri Gəncədən və 100 nəfəri İrəvandan, 41 nəfəri tanınmış qımdatlardan, bəylərdən və məşhur adamlardan, iki nəfəri isə məktəbdə oxuyan ünas qızlarından ibarət idi. Ölənlərin qalanı isə Qaladan və ətraf kəndlərdən gəlmiş adi erməni silahlıları idi. On bir nəfərin isə əl və ayaqlarını kəsdilər. 31 nəfər isə rus

qəbrə qoyub dəfn edirdilər. Bəzən isə nəinki qəbir, adi çala qazıb, oraya basdırırdılar. Kazaklar və ruslar isə rus qəbiristanlığında dəfn edildilər. Müsəlmanların şəhid olanları isə məscidlərin həyətinə dəfn edilirdi.

Dava qurtarandan 5-6 gün keçdikdən sonra ağa general müsəlmanların yanına barışıq getmək qərarına gəldi. O, kilse paltarı geymiş erməni və rus kil-

ayının 19-cu günü general Qalaşakov Qaladan çox vahimə ilə çıxıb getdi və onun yerinə Bauyer adlı başqa bir rus generalı təyin edildi. Qalaşakov Tiflis şəhərinə gedib, orada yerləşdirildi. Həmin il şəvval ayının 1-i (noyabr) günbatana neçə saat qalmış bir nəfər hamamdan çıxıb, faytona yavuş gəlir və generala iki güllə atır. General huşunu itirib yığılır. Bu səsə xalq yığışanda qatil

güllə dəyib. Biri boğazından dəyərək başının içində qalmış, ikinci güllə isə ağızından keçib, dil və dişini parçalayaraq boynunun dalından çıxmışdır. Boynunun dalından çıxan gülləni həkimlər maqqaşla xırda-xırda tamam çıxardılar. Neçə gündən sonra bir məqama yetişdi ki, general yemək yeyə bilmədi. Həkimlər çox səy etdilər, ancaq aqibət faydasız oldu. **Tahir Süleyman**

Həcərin yadigarı

Azərbaycan xalqının əfsanəvi qəhrəmanı Qaçaq Nəbi öldürüldükdən sonra onun silahdaşı və ömür-gün yoldaşı qaçaq Həcər silahını yerə qoyaraq dinc əməklə məşğul olmuş və ərə getməyəcəyini qərara almışmış. Lakin pristav və bəylərin onu istəməsindən tənqə gəlib ailə qurmağa məcbur olmuşdur. O, öz həmkəndlisi sadə və kasıb bir kişiye ərə getmiş və ondan bir qız övladı olmuşdur. Həmin qızdan Əliş adlı bir oğlan dünyaya gəlmiş və Həcərin yadigarı kimi böyüyüb boya-başa çatmışdır.

Həcərin qız nəvəsi olan Əliş Məhərrəmov Böyük Vətən müharibəsinə getmiş və orada qəhrəmanlıqla vuruşaraq əlil kimi doğma yurduna – Qubadlı ray-



onunun Aşağı Mollu kəndinə qayıtmışdır. Əliş Məhərrəmov Sovet hakimiyyəti dövründə təsərrüfatın müxtəlif sahələrində rəhbər vəzifələrdə çalışmış və təqaüdə çıxmışdır. O, Qubadlıda adlı-sanlı bir el ağsaqqalı kimi hörmət qazanmış, nümunəvi ailə başçısı olmuşdur. 1988-ci ildən başlayaraq Azərbaycanın başqa bölgələrində olduğu kimi, erməni təcavüzkarları Qubadlının da əmin-amanlığını pozmuşdur. Qubadlı camaatı bu məkirli qonşuları ilə hər gün ölüm-dirim mübarizəsi aparmağa başlamışdı. Vətəni və doğma yurdunu canından artıq sevən Əliş Məhərrəmov həmişə söz düşəndə deyirdi ki, ölsəm də bu torpaqda öləcəm, heç yerə qaçmayacam, qoy mənim canım bu torpağa qarışsın, yoxsa nənəm Həcərin ruhu mənə bağışlamaz. Belə də oldu.

1993-cü ildə avqust ayının 30-da erməni işğalçıları Aşağı Mollu kəndini mühasirəyə aldı. Kənd camaatı məcburiyyət qarşısında qalıb kənddən çıxmalı oldu. Lakin Əliş Məhərrəmov öz sözlünə əməl etdi. O, kənddən çıxmadi. Ermənilər kəndi işğal edib vandırdı. Mühasirədə qalan Əliş Məhərrəmov öz ov tüfəngi ilə düşmənlərlə vuruşda qaldı. Hələ də Əliş Məhərrəmovun nə ölüsündən, nə də qaldısından bir xəbər yoxdur. Bəli, Həcərin yadigarı Əliş Məhərrəmov öz sözündən dönmədi.

Zəngilanlıların əcdadları

Tarixi arayış

Xan Arazın o tayında Güdək kəndindən yuxarı Qaradağın zirvəsinə çıxıb bu taya baxan olsa Zəngilan, Qubadlı, Laçın və Cəbrayıl bölgələrinin füsunkar təbiətli, dağlı-aranlı mənzərələri nəzərləri oxşayan, ovqatı sığallayan bir tablo kimi göz önündə canlanacaq. Bu gözəlliyə baxdıqca baxırsan... Və qeyri iradi düşünürsən ki, İlahi! Ey böyük yaradan, şükür sənə! Sən bu gözəllikləri biz insanlar üçün yaratmışsan ki, biz bu gözəlliklərdən vəcdə gəlib xarüqalər yaradaq, özümüzə, öz qəlbimizdəki istəklərlə, arzularla mətnləşib, kamilləşib, gözəlləşib Sənin yaratdığın gözəlliyə qarışaq.

Bu gözəlliklərdən biri də biqeyrət, bişərəf, başgirleyən başçıların satqınlığı və qeyrət-sizliyi ucbatından indi erməni dığalarının "at oynatdığı" Zəngilan bölgəsidir.

Ulu babalarımızdan gəlib bizə çatan sorağa görə, bütün Zəngilan əhalisi öz qoyun sürülərinə otlaq seçə-seçə gəlib bu yerlərə çatmış üç qardaşın – Sarı Alonun, Safonun və Dərzilinin törəmələridir.

Bütün Zəngizur mahalında və Zəngilanda el ağsaqqalı kimi sayılan Güllü baba deyərmiş ki, Xəştəb, Sizinək, Oxdar, Xalac, Dərzili, Düşmənlili, Komaran, Canbar, Qırqılı, Göyalı, Şatarız, Sobu, Pirveyis, Müşlan, Udgün,

Vənətli və Kötəklilərinin əhalisinin əcdadları Türkiyədən gəlmə kürd Sarı Alo, Safo və Dərzili qardaşları olublar.

Təsədüfi deyil ki, 1926-cı ildə siyahıya alınma zamanı Zəngilanın əhalisinin böyük əksəriyyəti kürd kimi qeydə

qeyrət və casarət qanı ilə, can-gavər qanı ilə döyünən bir ürək gəzdirirlər.

Qeyrətini pula-paraya dəyişib, ciblərinə təpişdirən, babalarının qüdrətini, cəsərətini vəzifəyə, kürsüyə dəyişib, dilinidonun dəyişib fısıldaya-fısıldaya



alınmışdır.

Kürdistandan uzun müddət ayrı düşdüklərinə görə bir çox başqa bölgələrimizdə olduğu kimi Zəngilan kürdləri də öz ana dillərini illər getdikcə unutmuşdur.

Zaman-zaman, əsr-əsr, il-il, gün-gün dilini, donunu dəyişsədə Sarallı, Safolu və Dərzili deyilən ellərin övladları sinəsində ulu babalarının

daya kabinetində Allahlıq təmənnasında olanlar unutmazınlar ki, dinini, dilini, donunu dəyişməyi, ulu babalarının ruhu, bəlkədə onlara bağışlayıb... Amma həyatda hər şeydən müqəddəs olan torpağı dəyişməyi onlara, nə də onların övladlarına bağışlanmayacaqlar.

"Denge Kurd", №78, Mart, 2012

Zilan dərəsinin qanlı faciəsi

Dərə öz adını Aqırı (Ararat) dağının ətrafında və Van vilayətində qədim zamanlardan yaşayan güclü Zilan kürd qəbilə konfederasiyasından almışdır.

Hələ 13 iyul 1930-cu ildə baş verən faciəvi hadisələrdən əvvəl, kürdlər arasında Zilan dərəsi haqqında çoxlu mahnı, əfsanələr və nağıllar mövcud idi. Həmin mahnılarda Zilan dərəsindən gələn təhlükə və mistisizm öncədən ifadə olunur. Eyni zamanda bu mahnılar mərdlik, qəhrəmanlıq və sevgi duyğuları ilə bəstələnmişdi. Bu əsərləri kürdlər ilə qonşu olan ermənilər kürd dilində ifa etməyi çox sevirdilər.

Belə mahnıların birini Qurgen Marinin “Yanan bağlar” əsərinin qəhrəmanı kürdcə oxuyur:

“Belə idi... İki kürd qəbiləsi ta qədimdən bir-biri ilə ədavət aparırdılar. Bir qəbilənin başçısı Msto payızda digər qəbilə başçısının qardaşını ölümcül yaralayır. Nə isə... Cıdonun qardaşını öldürür. Bahar gəlir, hər tərəf çiçəklənir. Əli silahlı Cıdo isə Zilan dərəsinə enərək Mstonu gözləyir.

Bahar öz yaşıl paltarına büründü

Dərədə isə qardaş qardaşın intiqamını almaq üçün tələsir

Qan iyi gəlir oradan və təhqirdən sərxoş

Zilan dərəsində düşməni gözləyir Cıdo

Heç kəs, yalnız o intiqam alacaq

Düşmən qəbiləsinin başçısı Mstodan

Qorxunu unudaraq

Mstonun canını külə döndərmək üçün

Ayaqlarını hiss etmədən ana oğlu dalınca qaçır

Getmə, oğlum, Zilan dərəsi ilə

Bir-iki günlük get Vana

Yuxu görmüşəm, yuxuda titrəyirdi

Və tüstülənirdi sənün gülmüş xəncərin

Zilan dərəsini qara tüstü bürüyüb

Qara tüstü kəndimizi bürüyüb

Qalxdı Msto, atı yəhərlədi

Anacan, - dedi, saxlama məni

Sənün gəlininə güllər gətirəcəm

Sənə isə bir kəklik meşədə ovlayacam

Ana atın boynuna sarıldı

Getmə, parçalayacaqlar səni, his edir ürəyim

Oğlum, ürəyimi susdura bilmirəm

Oğlum, anana qulaq as...

Dörd gün və dörd gecə

Bir damcı su da içmədi Cıdo

Böyük qaya arxasında pusqu qurub O

Zilan dərəsinin yuxusuz keşikçisi

Bahar gəldi, yaşllaşdı dağlar və dərələr

Dözməz Msto, gələcək O dalınca

Gələcək O kəklik ovuna

Qara ilan kimi, ac qurd kimi,

Pusquda gözləyir Cıdo...

Arxadan vurmaq qəhrəmanlıq deyil

Cıdo, silahı qoy yerə

Əgər belə mərdənsən çıx yola

Mstonu dayandır və vuruş onunla

Ədalətli döyüşdə, kim-kimi

Kim ölsə - qəbri nurla dolsun

Kim sağ qalsa – yüz il yaşasın

Evin dağılsın Msto

Atı çapır O, külək də papağından tozu atır

Cıdonun ürəyi titrədi, uzandı qarnı üstə, nişan aldı

Vay Zilan dağları, vay şər dərəsi...

1930-cu illərin faciəvi hadisələrdən sonra, xüsusən də türk ordusunun Zilan dərəsində yaşayan kürdləri tam məhv etdiklərindən sonra “Zilan dərəsi” mövzusu kürd xalqının yas mərasimlərində oxuduqları əsərlərin əsas mövzusu oldu.

XX əsrin əvvəllərində başlayan I-ci Cahan savaşı zamanı yüz minlərlə kürd türklərin tərəfində dörd cəbhədə Türkiyənin azadlığı və ərazi bütövlüyünü qoruyurdular. Müharibədən sonra isə, Türkiyə hökuməti tərəfindən onlara söz verilənlərin əvəzinə Kürdüstan beş yerə parçalandı, kütləvi şəkildə repressiyalar və milli mənsubiyyətin yox edilməsinə başladılar. Kürdüstanın bütün tərəflərində kürd xalqına qarşı törədilən zorakılığa qarşı

bir-neçə kiçik və böyük üsyanlar baş verdi.

Bunların biri də Aqırı (Ararat) üsyanı idi. Bu üsyanın yatırılması üçün 13 iyul 1930-cu ildə Van vilayətinin, Ergiş rayonunun Zilan dərəsində Türkiyə dövləti tərəfindən kürdlərə qarşı soyqırım başlandı.

Zilan dərəsində yaşayan kürdlərə qarşı cəza əməliyyatını Türkiyə ordusunun korpus başçısı Səlih paşa başçılıq edirdi. Faktiki olaraq, bu bütöv bir xalqı məhv etmək üçün əməliyyat idi. Əməliyyat türk avisiyasının hava hücumundan başladı. Əsas zirvələr, dərələr və yollar artilleriya nəzarətində idi. Top zərbələrindən sonra Zilan dərəsindən giriş və çıxış yolları minlərlə türk əsgəri tərəfindən nəzərə alındı. Qoca, uşaq, qadın fərqi var-



mada insanların hamısını qırdılar.

Cəmi 44 kəndi məhv etdilər, 15 min əsir isə Gür çayı yaxınlığında güllələndi. Əməliyyatda iştirak edən bir əsgər söyləyir:

“Qadın və uşaqları, minlərlə insanları ətraf kəndlərdən əsir götürərək Zilan dərəsinə apardılar və pulemyotlar ilə əhatə etdilər. Pulemyotların arxasında biz idik, əsgərlər, barmağımız çaxmaqda, nişanımız isə toplaşan camaat idi. Arxamızda çavuşlar idi (serjant, unter-ofiser, erbaş). Onların barmaqları tüfəng çaxmağında idi, nişanda isə biz idik. Onların arxasında zabitlər idi. Onlarda çavuşlara nəzarət edirdilər. Əgər biz atəş açmasaydıq, çavuşlar bizə atəş açmalı idilər, əgər onlar da atəş açmasaydılar, onda zabitlər çavuşlara atəş açmalı idilər.

Biz çaxmağı çəkdik. Uşaqların, gənclərin, qadınların, kişilərin, qocaların vahiməli qışqırıqları dərəni bürüdü... Bir müddətdən sonra səslər yavaş-yavaş iniltiyə çevrildi və kəsildi. Minlərlə qadın, uşaq, kişi, qoca meyidləri yeni yaranmış qan gölündə uzanmışdılar. Sonra onlar qurduşa yem oldular. Onlar elə həmin vəziyyətdə basdırılmamış qaldılar.”

Yaralanaraq meyitlərin altında qalan və möcüzə nəticəsində sağ qalan insanlardan biri də Tayfure Susakdı (Tayfure Zilani). Bir müddət sonra sağ qalanlar həmin hadisələrin dəhşətli məqamlarını açdılar. Bulanık rayonunda yaşayan Tayfure Zilani həmin günü belə xatırlayır:

“Dərviş bəyin başçılığı altında əsgərlər kəndlilərin üsyana qoşulmalarını zənn edərək Zilan dərəsində 7



kənddə axtarış apardılar. Kimi gəldi öldürürdülər. Hər yerdə meyitlər var idi. Mən qaçanda yıxıldım və meyitlərin altında qaldım. Əsgərlər elə bildilər ki, ölmüşəm. Meyitləri bir araya yığdılar və mən onların altında qaldım. Əsgərlərin gedişindən sonra çıxdım. Ailəməzdə tək mən sağ qaldım. Atam, anam, qohumlarım, hamısı öldürülmüşdü. Ümumiyyətlə az adam sağ qaldı və mənim kimi çoxları ağıllarını itirdi. Bir müddət sonra əsgərlər qayıdıb sağ qalanları toplayaraq Muşa, Aqriyə, Doğu Bəyazidə göndərdilər. Mən də onların içində idim. Biz

sutkalarla ac qalırdıq, bizə işkəncələr verildirdi. Sonra, mən əsir kimi bir neçə il əsgərlərə çobanlıq etmişəm. Sonra məni Elazığa dəlixanaya göndərdilər. Uzun illər orada qaldım. Müalicəmi vəhşicəsinə aparırdılar. Çox əziyyət çəkdim. Ara sakitləşəndə isə məni buraxdılar. Kəndimizə qayıtmaq istədim. Lakin qayıdarkən, heç bir ev tapmadım. Muşa qayıtdım, Bulanık bölgəsində məskunlaşdım. O vaxtdan burda qalıram və tullantılar ilə dolanıram.”

Əməliyyatdan sonra hakimiyyətin yarı rəsmi orqanı olan Cumhuriyyət qəzeti 13 iyul 1930-cu ildə Zilan dərəsində baş verən qətləmə haqqında belə yazırdı: “Ağrı dağı bölgəsində üsyan etmiş kəndlər yandırılıb, əhali isə qovularaq Ergişdə məskunlaşdırılıb”.

Zilan hərəkətinə mənsub olan öldürülmüş insanların sayı 15 mindən artıqdır. Türkiyənin hərbi tarix arxivində baş qaragahın 1 iyul 1930-cu il tarixli belə bir əmr var: “Üsyan bölgələrində üsyançılara qoşulan bütün yaşayış məntəqələri yandırılıb”. 3 avqust 1930-cu il tarixli əmrdə bildirilir: “Üsyançılara cəzanın mütləq olduğunu anlatmaq üçün Oramar (dağ – red.) və ətrafda yaşayan və üsyan edən kürd qəbilələrinin yaşayış məntəqələri Hava Qüvvələri tərəfindən bombalanması zəruridir”.

2 iyul 1930-cu il tarixli məruzədə Kaymaz, Haçan, Kölesor, Çilli, Osmanlı və həmçinin Patnos bölgələrində üsyan edənlərə qarşı havadan zərbələr endirildiyini bildirilir. Türk hökumətinin qərarına əsasən: “Üsyan bölgələrində üsyançılara qarşı istənilən tədbirlər qeyri-qanuni hesab edilə bilməz”. Və təbii ki, heç bir məsuliyyət olmadan silah tətbiq etmək olardı.

20 iyul 1931-ci il verilən qanuna əsasən yerli hakimiyyət orqanlarına, məmurlara, hərbiçilərə, polis



dəstələrinə geniş səlahiyyət verilirdi və heç bir məsuliyyət daşımadan onlar silah tətbiq edə bilirdilər.

Əhalisinin tam məhvindən sonra Zilan dərəsi “gizli hərbi ərazi” elən edildi. İllər keçdikcə orada “Dövlət Kənd Təsərrüfatı istehsalat sahəsi” yaradıldı. Sonralar Zilan dərəsinə Əfqanıstandan türkmənlər köçürüldü.

Kunduk kəndində yaşayan, o vaxt hadisələrin 17 yaşlı şahidi, kürdlərin soyqırımını belə xatırlayır:

“Türk əsgərləri hamilə qadınları öldürərək, bətlərdən uşaqları çıxarırdılar. Gözümüzün önündə insan başlarını kəsirdilər. Mənim iki qardaşımı ölənkə qədər döydülər”.

Soyqırım zamanı Erdem yaxınlıqda olan mağaralarda gizlənərək hadisələrin şahidi olmuşdu.

“Türk ordusunun 7-ci korpusunun minlərlə əsgəri kəndlərə hücum etdilər. Onlar 72 kəndi sıx əhatəyə aldılar. Yaş və cinsinə baxmayaraq, hamını öldürürdülər. Cazəlandırma hissələrinin komandiri İbrahim və Dərviş bəy idilər. Onlar qətləmə başlayanda, yalnız qaçışla canımızı qurtara bilərdik. Bəzilərimiz taxıl sahələrində, bəzilərimiz isə evlərdə gizlənirdik. Sonra hamı dağlara qaçdı. Günlərlə ac qalırdıq. Əsgərlər kəndi tərk edəndən sonra, kəndə qayıtdıq. Mənim 35 qohumumu öldürmüşdülər. Yalnız böyük qardaşım sağ qalmışdı və o da hadisələrin şahidi olub”.

Erdem “Dövlətin bu işdə əli olmayıb”, “Ölkədə özbaşnalıq olub” kimi bəyanatları heç cür qəbul etmir. “Mən əminəm ki, əmr məs İsmət İnönü tərəfindən verilmişdi. Dərviş bəy isə Alparslan Türkeşin atasıydı. Kütləvi qətlərə görə onlar cavabdehdir. Həmin hadisələri xatırlayanda tükürüm biz-biz durur. Heç cür unuda bilmirəm. Onlar hətta həbs edilmiş insanları da öldürürdülər. Öldürülənlərin çoxu Qurtuluş savaşında (I-ci Dünya Müharibəsi) iştirak edən kürdlərdi. Axı onlar bu ölkəyə görə savaşdılar. Mən də bu ölkə üçün Sarıqamışda xidmət etmişəm. Bizimlə çiyin-çiyinə xarici düşməne qarşı vuruşan türklər indi də gəlib bizi qırdılar”. **Kurdist.ru**

ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi: DAİŞ ile savaş birkaç ay içinde bitebilir

ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey, DAİŞ'e karşı sürdürülen savaşın birkaç içinde sona erebileceğini söyledi.



Jeffrey, DAİŞ'e karşı son savaş alanının Fırat Nehri boyunca Kürt birliklerin başını çektiği Suriye Demokratik Güçleri (QSD) tarafından yürütüldüğünü belirterek, "Savaş sürüyor ve birkaç ay içerisinde sona ermesini bekliyoruz, bu DAİŞ'in elindeki konvansiyonel sayılabilecek son alan olacak." sözlerini kaydetti.

Jeffrey, Amerikan güçlerinin DAİŞ'e karşı elde edilecek galibiyetin uzun süreli olması için çalışmaya devam edeceğini sözlerine ekledi:

"DAİŞ'in yenilgisinin uzun süreli olması demek sadece DAİŞ'in bölgede kalan son konvansiyonel askeri birliğinin yok edilmesi değil, DAİŞ'in uyuyan hücrelerle geri gelmemesi ya da isyancı birliği olarak ortaya çıkmaması anlamına gelmektedir." Jeffrey, DAİŞ'in yenilgiye uğratılması ile beraber siyasi sürecin yeniden canlandırılması ve yıllardır devam eden iç savaşın yatıştırılması gerektiğini de vurguladı.

jiyanhaber.com

3 partiden hükümet kurma görüşmeleri

Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK) ile Değişim Hareketi (Goran) yetkilileri, Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) Heyeti'yle bugün Süleymaniye'de bir araya gelecek.

KDP Heyeti, yeni hükümet'e ilgili çalışmalarını ve düşüncelerini YNK ve Goran yetkililerine aktaracak.

Kürdistan'da 30 Eylül'de yapılan parlamento seçimlerinde KDP 45, YNK 21, Goran 12, Yeni Nesil Hareketi 8, Kürdistan İslami Toplum Partisi (Komel) 7, İslaha Doğru Koalisyonu 5, Azadi ve Modern Listeleri de birer sandalye kazanmıştı.

Kürdistan'da kota sistemine tabi olan Türkmenler 5, Hristiyanlar da 6 parlamenter göndermişti. **Nerina Azad**

Zağros Şahinleri'nden İran pasdarlarına baskın

Rojhilat'ta (Doğu Kürdistan) faaliyet yürüten "Zağros Şahinleri" adlı örgüt, Bane kentinde Kürt kolberlere pusu kuran İran Sınır Muhafızları'na yönelik bir eylem gerçekleştirdiğini duyurdu.



Zağros Şahinlerinin Cuma akşamı saat 22:15 sıralarında Rojhilat'ın Bane kentine bağlı Nawbirikan ve Halereş bölgelerinde Kürt kolberlere pusu kuran İran Sınır Muhafızları'na bağlı bir birliğe baskın düzenlediği öğrenildi. İran Kürdistan Demokrat Partisi (KDP-I) resmi haber sitesinde yer alan habere göre, "Bölgedeki yoksul halka eziyet eden, mallarını talan eden suçlu İran İslam Cumhuriyeti askerlerine darbe vurulmuş böylece yoksul halk ölüm ve talandan kurtarılmıştır" ifadelerine yer verildi.

Çatışmada can kaybına yönelik net bir bilgi verilmemekle birlikte, "Baskın esnasında İran askerleri kaçarak bölgeden uzaklaşmıştır" denildi. Geçtiğimiz yıllarda farklı eylemlerle adını duyuran Zağros Şahinleri örgütü, herhangi bir partiye bağlı olmadığını ve sırtını "emekçi halka" dayadığını savunuyor. **Nerina Azad**

Başkan Barzani'den Rojava yönetimine: Diğer Kürtlere de vesile olsun!

Başkan Barzani'den Rojava yönetimine: Diğer Kürtlere de vesile olsun! Başkan Mesud Barzani, Suriye Kürdistan Demokrat Partisi (KDP-S) MK üyesi Abdurrahman Apo'nun serbest bırakılmasına ilişkin mesaj yayımladı.

Başkan Mesud Barzani yayımladığı mesajında, Batı Kürdistan'da Özerk yönetim tarafından tutuklu bulunan KDP-S/MK üyesi Abdurrahman Apo serbest bırakılmasını vesilesiyle bir mesaj yayımladı.

Abdurrahman Apo'nun serbest bırakılmasını memnuniyetle karşıladığını belirten Barzani, "Abdurrahman Apo ve onun gibilerinin yeri Kürtlerin hapisaneleri olmamalı, olamazsa eğer düşmanın hapisaneleri olsun" ifadelerini kullandı.

Başkan, mesajının devamında Abdurrahman Apo'nun serbest bırakılması Batı Kürdistan'da (Rojava) PYD tarafından tutuklu bulunan bütün Kürtlerin bırakılmasına vesile olmasını umut ettiği vurguladı.

KDP-S/MK üyesi Abdurrahman Apo, Rojava'nın Efrin kentinde Özerk

Demokratik Birlik Partisi (PYD)'nin bünyesinde ilan edilen



Yönetime bağlı asayiş güçleri tarafından 12 Temmuz 2017'de gözaltına alınmış ve tutuklanmıştı. Yaklaşık 16 ayın ardından dün Qamişlo'da serbest bırakıldı.

Rojava Özerk Yönetimine bağlı asayiş güçleri tarafından daha önce birçok ENKS'li siyasetçi gözaltına alınmıştı. Bu siyasetçilerin büyük bir kısmı hala tutuklu bulunuyor. **Nerina Azad**

Prof. Dr. Betül Tanbay da serbest bırakıldı

Prof. Dr. Betül Tanbay da serbest bırakıldı. Gezi eylemlerini organize etmekle suçlanarak polis

soruşturma kapsamında 20 kişi hakkında gözaltı kararı verilmişti. İstanbul Cumhuriyet



operasyonu gözaltına alınan Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Betül Tanbay serbest bırakıldı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, 1 yıldan uzun süredir tutuklu bulunan ve iddianamesi hala hazırlanmayan Osman Kavala'nın yöneticisi olduğu Anadolu Kültür'e yönelik

Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında Prof. Betül Tanbay, Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Turgut Tarhanlı, Anadolu Kültür'ün Yönetim Kurulu Başkanvekili Yiğit Ekmekçi, Yönetim Kurulu üyesi Ali Hakan Altınay, Anadolu Kültür Genel Koordinatörü Asena Günal, Anadolu Kültür Deneği'nden Bora

Sarı ve Hafıza Merkezi Eş Direktörü Meltem Aslan ile yapımcı Çiğdem Mater, İstanbul Bilgi Üniversitesi STK Eğitim ve Araştırma Birimi Çalışanı Yiğit Akakoğlu, Ayşegül Güzel, Filiz Telek, Sivil Toplum Geliştirme Derneği İletişim Koordinatörü Hande Özsvağ polisin operasyonlarıyla gözaltına alınmıştı.

EMNİYET GEZİ'Yİ HEDEF GÖSTERDİ

İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından basına yapılan açıklamada gözaltına alınanların Anadolu Kültür'ün sahibi olan Osman Kavala ile hiyerarşik bir düzen içerisinde olduğu iddia edilerek yurt dışından profesyonel eylemci getirdikleri öne sürülmüştü. Emniyet Müdürlüğü, Gezi eylemlerinde polis şiddetini protesto eden 'Duran Adam', 'Piyano Çalan Adam' ve 'Kırmızı Kadın' da hedef göstermişti.

Dün sabah gözaltına alınan isimlerden Prof. Dr. Turgut Tarhanlı, Asena Günal, Bora Sarı ve Meltem Çelikkann akşam saatlerinde serbest bırakılmıştı. **rupelanu.com**

Soylu 'Bin 600 muhalifi öldürdünüz' cümlesinin tutanaklardan çıkmasını istedi

Bütçe görüşmelerinde, "110 operasyonda bin 610 kişiyi öldürdük" diyen İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya yanıt veren HDP'li Hasan Özgüneş, "Bin 600 muhalifi öldürdüğünüzü söylüyorsunuz" dedi. Çıkan gerginlikte Soylu, Özgüneş'in bu açıklamalarının tutanaklardan çıkarılmasını istedi. Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu'nda İçişleri Bakanlığı'nın 2019 bütçeleri görüşülüyor. Görüşmelerde, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sunumuna ilişkin, "Muhalifleri öldürmekle övünüyorsunuz" demesi üzerine gerginlik yaşandı. Soylu, Özgüneş'e "Muhalif değil terörist" şeklinde karşılık verdi.

İLGİLİ HABER: HDP'den Soylu'ya: Saldırganlığı tedavi edilmesi gereken bir problem

Soylu, Bakanlığı'nın 2019 bütçe sunumu sırasında 110 bin operasyon sonucu bin 610 kişinin öldürüldüğünü açıkladı. Bu operasyonları ve rakamlara ilişkin söz alan Özgüneş, şöyle konuştu, "110 bin operasyon yaptık diyorsunuz. Yani bin 610 muhalifi öldürdüğünüzü söylediniz. Her bir 68 operasyonda bir kişiyi öldürdünüz. Güvenlik meselesi değil. Mesele Kürt meselesidir. Mesele diğer azınlıkların meselesinin çözülmesidir. Sunumda şu kadar

heron, bu kadar operasyon, şu kadar korucu aldık diyorsunuz. Peki, sonuç ne?" diye sordu.

'TAYBET ANA TERÖRİST DEĞİL'

Soylu, Özgüneş'in "Bin 600 muhalifi öldürdünüz"



şeklindeki açıklamalarının tutanaklardan çıkarılmasını istedi. Bütçe başkanı Soylu'nun bu talebine karşı "Tutanaktan çıkmayacak" diye yanıt verdi. Soylu'nun bu talebine karşı HDP Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan da, "Sen isteyemezsin" dedi. HDP'li Meral Danış Beştaş da "Taybet Ana terörist değil" dedi. **jiyanhaber.com**

Tenê 3 kontenjan bo Kurdî hatin veqetandin



Tenê 3 kontenjan bo Kurdî hatin veqetandin. Li Tirkîye ji bo bichkirina 20 h e z a r mamosteyan bi awayek fermî, kontenjan tenê ji bo 3 mamosteyan bi Kurdî hate veqetandin. Wezareta Perwerde ya Tirkîye ligor beşan daxwaza bichkirina 20 hezar mamosteyan kir. Di beşa ziman û zaravayên zindî de, hat ragihandin ku 2 bi kur-mancî 1 bi zazakî, daxwaza 3 mamosteyan tê kirin. Sala par jî 3 mamoste yên Kurdî hatibûn bichkirin. Ji aliyek din bi hezaran mamosteyên Kurdî li hêviya bichkirina fermî ne. Di zimanên din de: Bi Erebî 150, Almanî 101, Fransî 1 û Ingilîzî 2038 mamoste hatin bichkirin. rupelanu.com

Osman Ocalan: PKK dixwaze xwe û gelê Kurd bixapîne

Di dema beşdariya xwe de, di bernameya (Basî Roj) a Kurdistan24ê de, siyasetvanê Kurd û birayê Rêberê PKK (Osman Ocalan) ragihand, ku biryara destnîşankirina xelateke diravî ji bo diyarkirina cihê 3 serkirdeyên PKKê, di berjewendiya Amerîka de ye.



OSMAN OCALAN: AMERİKA CIHÊ SERKIRDEYÊN PKK'Ê DIZANE

Osman Ocalan diyar kir, ku Amerîka dixwaze Rohhilata Navîn ji nûve dîzayin bike, lewra ew naxwaze yekser dijatiya welatekî weke Tirkîyê bike, ku heya demê nêzîk hevpeymana Amerîka bû, lê niha Amerîka siyaseteke hevaltî û dijatî bi Tirkîyê re dimeşîne û ji bo ev siyaseta Amerîka bimeşe, ew biryara li dijî PKK derketiye, xizmeta Amerîka dike.

Birayê Rêberê PKKê zelal kir, ku Amerîka dixwaze PYD û PJAK ji PKKê cuda û serxbixwe bin, lê hersê serkirdeyên PKKê yên ku Amerîka xelatekê ji bo girtina wan destnîşan kiriye, li dijî cudabûna PYDê û PJAKê ne û got: dema Ocalan hat girtin, min PYD û PJAK damezirand, daku bibin destê PKKê û şoreş bi wan berdewam bibe, lê Cemîl Bayik li dijî damezirandina PJAKê bû û Murad Qereyilan jî li dijî damezirandina PYDê bû, Duran Kalkan jî piştevaniya wan dikir, lê niha heger ew hersê kes ji PKKê bîn dîrxistin, wê PKKê bihêz bibe.

Osman Ocalan tekez kir, ku siyaseta PKKê li ser tê meşandin, hiştîye ku berjewendiyên gelê Kurd û yên PKKê ji hev cuda bin û gellek caran berjewendiyên PKKê weke partî, li dijî berjewendiyên gelê Kurd in û got: PKK dixwaze xwe û gelê Kurd bixapîne.

Derbarê pêwendiyên PKKê bi Îranê û rêjîma Sûryê re, navhatî got: Piştî şerê xendeqan li Bakurê Kurdistanê, PKKê rastî şikestineke mezin hat û gellekî lawaz bû, ji ber ku xelk jî û heya bi gerîla jî li dijî tektîka xendeqan bûn û diyar dikirin ku tektîka xendeqan yan ji aliyê kesekî dîn ve hatiye hilibijartin û yan jî hinek aliyan ew tektîk xwestine, di encamê de kesî piştevaniya wê tektîkê nekir, wê demê PKKê li hêviya Amerîka bû ku di wê şikestinê de alîkariya wê bike, lê Amerîka jî alîkarî nekir, lewra PKKê bêtir berê xwe da dostên xwe yên kevin û berî her kesî rêjîma Sûryê û ya Îranê dostê PKKê ne.

Herwiha Osman Ocalan eşkere kir, ku Tirkîyê mifayeke mezin ji hersê serkirdeyên PKKê yên navhatî dibîne û got: Heger ne ji wan serkirdeyên bê aqil ba, PKKê şerê xendeqan nedikir û heger ewana şoreşa Kurdî nexin riyeke şaş de, Tirkîye nikare biserkeve. Tirkîyê baş cihê wan serkirdeyan nas dike û çî dema bixwaze kare wan bigire.

Serkirdeyê berê yê PKKê Osman Ocalan tekez kir, ku hersê serkirdeyên PKKê yên Amerîka daxwaza girtina wan dike, ziyaneke mezin li PKKê û gelê Kurd kirine û hiştîye ku PKKê berjewendiya xwe di ser ya gelê Kurd re hilibijêre û got: Gellek caran dema berjewendiya Kurdan tê ser maseyê, PKKê berjewendiya xwe ya hizbî hildibijêre û li dijî ya Kurdî kar dike. Wan hersê serkirdeyan ziyaneke mezin li gelê Kurd kirine û divê ne Amerîka û ne jî Tirkîyê wan dadgeh bike, divê gelê Kurd hersê serkirdeyên PKKê dadgeh bike û ji wan bipirse: Çima we şerê xendeqan kir.? kurdistan24.net

Stenbol - Şeva rêzgirtinê bo Cegerxwîn tê lidarxistin

Ji bo 34emîn salvegera helbestvan kurd Cegerxwîn wê li Stenbolê şeveke rêzgirtinê dihête lidarxistin. Komeleya Elewiyên Demokrat, Kongreya Demokratîk a Gelan (HDK) û Rêxistina Stenbolê ya Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) wê sibehe bernameya şeva rêzgirtinê bo helbestvanê kurd Cegerxwîn pêk bînin. Li gorî bernameya ku van saziyan belav kiriye wê di Şeva Rêzgirtinê de şanoger Kemal Ulusoy pêşkêşvaniyê bike. Her wiha Omer Farûk Yekdeş wê li ser jiyana û berhemên Cegerxwînî biaxive. Ahmet Telli (vîdeo), A. Hicri İzgoren, Azad Zal, Fırat Cewerî, İlhamî Sîdar, Mehmet Sait Arzu, Nesimî Aday, Orhan Alkaya, Roza Metîna, Sezaî Sarioğlû (vîdeo), Şükrü Erbaş (vîdeo) wê helbestên Cegerxwînî bi kurdî û tirkî bixwînin. Bername wê rêzgirtina Cegerxwîn wê di 18ê Çiriya Paşiyê (Sermawez, Mijdar) ya 2018ê li Bakirkoyê, li Navenda Opera û Çandê ya Leyla Gencerê bi rê ve biçê û wê saet 18.00ê dest pê bike.

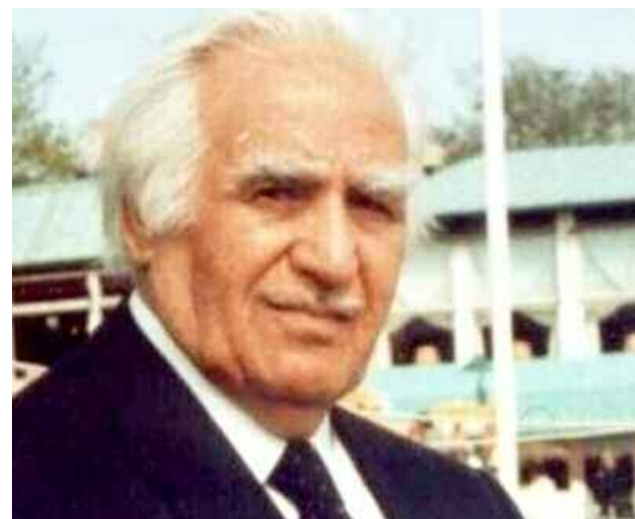
Cegerxwîn kî ye?

Cegerxwîn helbestvanê kurdan ê herî navdar ê sedsala bîstan e. Di sala 1903an de li gundê Hesarê yê li ser Kercewsê hatiye dinyayê. Di dema Şerê Cîhanê yê Duwem de mecbûr dimîne diçe Amûdê. Li derdora Amedê di medresê de dixwîne, îcaza xwe werdigre dibe seyda. Demekê melatiyê dike. Di xortaniya xwe de dest bi nivîsandinê kiriye. Berhemên wî yên pêşî di Hawarê de derketine. Gelek helbestên wî berî çap bibin, di nav xelkê de belav bûne, bûne stran, tesîreke mezin li civaka kurd kiriye. Di 1979an de li Swêdê bi cî bûye. 22yê Cotmeha 1984an çûye ser dîlovaniya xwe. Gora wî di hewşa mala wî ya li Qamişloyê de ye.

Berhemên Cegerxwîn

Helbest: Dîwana yekem: Prîsk û Pêtî, (1945 Şam),

Dîwana duyem: Sewra Azadî, (1954 Şam), Dîwana sêyem: Kîme Ez? (1973 Beyrûd), Dîwana çarem: Ronak, Weşanên Roja Nû (1980), Dîwana pêncem: Zend-Avîsta, Weşanên Roja Nû, Dîwana şeşem:



Şefeq, Weşanên Roja Nû (1982), Dîwana heftem: Hêvî, Weşanên Roja Nû (1983 Stockholm), Dîwana heştem: Aştî, Weşanxana Kurdistan (1985 Stockholm)

Ziman û Ferheng: Destûra Zimanê kurdî, (1961 Bexda), Ferheng, perçê yekem, (1962 Bexda), Ferheng, perçê diwem, (1962 Bexda),

Dîrok: Çend Şoreşên kurdên kevnare, Destûra Kurdistanê, Dewleta Eyûbî Li Yemenê, Tarîxa Benî Eyûb perçê 1-2-3 (FD)

Wergerên wî: Kurd. Basîl Nîkîfîn, Mînoriskî, Leyla û Mecnûn, Üsiv û Zelîxe, Çîroka Xortê Îranî, Dewleta Mahabadê, Kêferat Li Ser Kurdistanê, Xalîfîn, Baqîsmatê Reş BasNews

James Jeffrey: YPG li Sûriyê baskê PKK ye

Nûnerê Taybetê Amerîka yê Sûriyê ragihand, ku YPG li Sûriyê baskê PKKê ye lê Amerîka PYDê wek 'rêxistineke terorî' nas nake. Nûnerê Taybetê Amerîka yê Sûriyê James Jeffrey di lûtkeya parastina salane ya saziya medyayî ya "Defense One" de



behsa peywendiyên Amerîka li gel Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) û Partiya Yekîtiya Demokratîk (PYD) kir. James Jeffrey da xuyakirin, ku divê Amerîka li Sûriyê him li gel YPGê him jî li Tirkîyê kar bike û bo pirseke di derbarê hevsengiya vî karî de got: "Ev gelek bi zehmet e. Ji ber ku ger ne beşdariya aktîf û hevkarîya Tirkîyê bûya, me nedikarîbû îro ew tiştên li li Sûriyê kirine, bikira lê bêyî hevkarîkî xwe-cihî jî me nedikarîbû li bakurêrojhatê wî welatî hebûna xwe û têkoşîna xwe li dijî DAIŞê berdewam bikira. Ev hevkarî xwecihî, ji sala 2014a vir ve baskê

PKKê yê li Sûriyê PYD ye lê em wê wek PKKê, wek rêxistineke terorî nas nakin. Ev mijar bo Tirkan nîgeraniyeye mezin e lê me hêj ew nekiriye."

Nûnerê Taybetê Amerîka yê Sûriyê da zanîn ku tîkçûna DAIŞê bo ewlehiya Tirkîyê jî mijareke sereke ye û ji ber vê yekê Enqere tehamulê peywendiyên Amerîka û YPGê dike û got, "Li Sûriyê gava me biryar da, ku piştî tîkçûna DAIŞê jî politîkayeke me heye, Tirkan bo me zehmetî derxistin.

Li ser pîrsa bijartîneke di nav Tirkîyê û YPGê de jî James Jeffrey got: "Nabe em yekî li dijî yekî din bigirin. Ger me piştî xwe bi Tirkîyê an jî bi hevkarîyên xwe yên li bakurêrojhatê Sûriyê HSDê bikira, dê rola me ya anîna aşîtiyê bo Sûriyê ji zû ve biqediya. Em hewl didin herdu aliyan razî bikin bo armancên hevpar. Ji ber ku PYD jî dixwaze li Sûriyê hikûmeteke cuda hebe, naxwaze Îran li wir be û dixwaze DAIŞê tîk biçê lê li vir pîrsgirêk ew e, ku ji ber sedemên tîk fêmkirin Tirkîyê naxwaze li ser sînorê xwe yê başûr aliyan ku li gel PKKê rêkevtî ne, bibîne."

Nûnerê Taybetê Amerîka yê Sûriyê ragihand, ku ew dê YPGê bikişîne rojhilatê Feratê û bi vî awayî Tirkîyê razî bike û got, ew wek çekên giran didin komên din ên li herêmê, nadin YPGê û tenê çekên sivik ên leşkerî dane wê.

Jeffrey anî ziman, ku wan beriya niha mûşekên dijî tankan ên bi modela TOWê dane komên opozîsyon ên Sûrî lê ev nedane YPGê. Rûdaw

PYDê sebeb bû ku me Efrîn jidest da

Serkirdeyê berê yê Hêzên Sûriyaya Demokrat (HSD) Emîd Husamedîn Elak ragihand ku PYD sedema wê yekê ye ku Kurdan Efrîn jidest dan.

Husamedîn Elak ji malpera KDP.info re ragihand: "Eger PYD vegeyriyaba bo lêvegera siyasî ya Kurdistanê ku Serok Barzanî ye û rêkeftinên di navbera TEV-DEM û ENKSê cîbicî kiribana, dê niha rewşa Rojavayê Kurdistanê ne bi awayî ba û me destê xwe ji bo alîkariyê nedîavêtî ti kesekî din."

Emîd Husamedîn Elak wiha got: "Me ji PYDê re digot vegeyriyaba bo lêvegera Kurdistanê li Başûr, bi taybetî jî Serok Barzanî, ji ber ku jibîlî Kurdan ti kes nikare alîkariya Kurdan bike, lê guh nedan me û bûn sedem ku Efrîn ji destê me biçê."

Ewak wiha got: "Serok Barzanî gelek caran hewl



da ku Kurdên Rojava bike yek. Niha jî em dixwazin Serok Barzanî pîrsgirêkên me çareser bike û piştgiriya me bike." rojvakurd.com

Serok Barzanî pêşwazî li şandekê wezareta derve ya Amerîkayê kir

Serok Barzanî îro pêşwazî li ozxaneyê Amerîka li Bexda pêkhatibûn. Li hevdîtinê de rewşa siyasiya



Li gor malpera fermî ya Serok Barzanî ku derbarê naveroka hevdîtinê de daxuyaniyek hatiye belav kirin waha:

Roja şemî 17.11.2018 li Sela-heddîn Serok Mesûd Barzanî pêşwaziya Andrew Peek Cîgirê Wezîrê Derveyê Amerîka yê Karubarê Rojhilata Navîn û şandekê li gel kir ku ji çend dîplo-matkarên Wezareta Derve û Baly-

navçeyê û rewşa siyasî û emnî ya Iraqê û her wiha peywendiyên di navbera Hewlêr û Bexda guftûgo kirin û pêşwaziyê jî li biryara hikûmeta Iraqê ya ji bo dúbare şandina nefta Kerkûkê li rêya Herêma Kurdistanê kirin û bi biryarekî dirust dane zanîn û şanda mîhvan spasî helwesta Serok Barzanî û Hikûmeta Herêma Kurdistanê ya şandina nefta Kerkûkê li rêya

boriyên Herêma Kurdistanê kir.

Her dû alî jî li ser ewe hevrê bûn ku rewşa siyasî ya piştî hilbijartinên Iraqê û hikûmeta nû ya Iraqê derfetekî nûye ji bo Herêm û Bexdayê û ji bo li gel hevdû çareserkirina kêşeyan û hemahengî û hevkarîya zêdetir û hêviya wê yekê xwestin ku girift ji bo wê derfeta nû neyê dirust kirin.

Rewşa parêzgeha Nînowa û Navçeyên Kurdistanîyên Derveyê Îdareya Herêma Kurdistanê mijareke dinê vê hevdîtinê bû û di derbarê rêyên asayîbûna rewşa wan navçeyan û berçavgirtina maf û daxwazên pêkhatên olî û neteweyîyan û veqerana koçberan û çawayîya birêvebirina wan navçeyan de danustandina bîr û ramanan kirin.

Her li vê hevdîtinê de şanda mîhvan pêzanînen xwe ji bo rola Pêşmerge ya li şerê dijî Da'îş û dabînkirina aramiyê de hebû û tekez li wê yekê kir ku Amerîka herdem rêzeke taybetî ji bo azayetî û qurbanîdana hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê heye. **BasNews**

PDK: Ji bo pêkanîna hikûmetê, nerînên me ji YNKê nêzîk in

Piştî bidawîhatina civîna şanda Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK) û Yekîtiya Niştimanî ya Kurdistanê (YNK) li Silêmaniyê, Peyvdarê PDKê Mehmûd Ehemd û Peyvdarê YNKê Seidî Ehemd Pîre di konferanseke rojnamevanî ya hevbeş de naveroka civînê aşkere kirin. Peyvdarê PDKê Mehmûd Ehemd ragihand, dixwazin nerîneke hevbeş ji bo pêkanîna hikûmetê dirust bikin û dixwazin aramiya siyasî li Herêma Kurdistanê cibicî bibe, da bibe sedema geşepêdana abûrî û jiyana xelkê.

Got jî: "Di civîna me bi şanda YNKê YNKê re me bîr û boçûnên xwe nîşan dan û komek xalên hevbeş di navbera me de hene û gelekî ji hev nêzîk in. Di wê baweriyê de ne di civînên bê de ew babet bi dawî dibin."

Peyvdarê PDKê diyar kir jî, "Her îro bi Teverga Goranê re jî dicivin û di rojên bê de serdana aliyên din ên dixwazin beşdarî hikûmetê bibin dikin. Em

naxwezî ti aliyek bê dûrxistin."

Li ser pêkanîna hikûmeta nû

bingeha karê hevbeş ê berê û sûdwergerîtiya ji şaşîtiyan, di kabîne



Mehmûd Ehemd ragihand, "Dixwazin kabîneyeke pêk bînin, ku daxwaza hemû gelê Kurdistanê bicih bike û ew sozên me dane bi xelkê bicih bînin."

Ji aliyê xwe ve, Peyvdarê YNKê Seidî ragihand, "Di civînê de me tekezî li ser wê yekê kir, ku çawa sûdê ji şaşîtiyên berê bibînin û wan nehêlin. Dixwazin li ser

nû de kar bikin." Tekez kir jî: "Wek YNKê hêla me ya sor li ser ti aliyekî ku dixwaze beşdarî hikûmetê bibe, nîn e."

Herwiha got: "Kabîneya dahatû li ser bingeha guncandina bernameya hevbeş dibe, ji bo parastina ezmûna Herêma Kurdistanê û xizmetkirina zêdetir ji xelkê Kurdistanê re." **kurdistan24.net**

10 Partiyên Îran û Rojhilatê Kurdistanê daxwaza federaliyê dikin

Deh rêxistin û partiyên siyasî yên Îran û Rojhilatê Kurdistanê, daxwaza Îraneke demokrat û federal dikin, ew aliyana ku çar partiyên Rojhilatê Kurdistanê



di nav wan de ne, di daxuyaniyê de hevbeş de, nerînên xwe di nexşeriyekê de li ser pêşeroja Îranê belav kirin.

Di wê nexşeriyê de, ku kopiyek ji Kurdistan24ê re şandine, wan aliyên berî her tiştî dane xuyakirin ku

sîstema desthilatdariya niha ya Îranê, nikare ti guhertineke demokrat peyda bike, ji ber wê yekê ew rîjd in li ser nemana komara Islamî ya Îranê û daxwazên xwe bi 14 xalan destnîşan kirine.

Piraniya aliyên li ser wê nexşeriyê îmze kirine, nûnerên netewên Îranê ne, ji Rojhilatê Kurdistanê jî Hizba Demokrat a Kurdistanê, Hizba Demokrat a Kurdistanê, rêxistina Kurdistanê ay Hizba Komele û Komeleya Zehmetkêşan a Kurdistanê, li ser wê nexşeriyê îmze kirine.

Herwiha wan aliyên daxwaz kirine ku li Îranê sîstemeke Komarî Federalî hebe û ji bo mafên netewan daxwaza federaliyê siyasî û îdarî ji bo navçeyên xwe kirine. Xala herî balkêş di wê nexşeriyê de, wan aliyên daxwaza wê yekê kirine, ku divê mafê çarenivîsê bi awayekî fermî ji netew û pêkhatayan re bê parastin. **kurdistan24.net**

Beşîr Hedad di civîneke NATO de: Pêşmerge di şerê dijî DAIŞê de qurbanî daye!

Cîgirê serokê parlamentoya Iraqê Beşîr Hedad ragehand, hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê di şerê dijî rêxistina terorîst a DAIŞê de, serkeftinên mezin tomar kir û gelek qurbanî jî da. Li gor daxuyaniya ku hatiye dayîn cîgirê serokê parlamentoya Iraqê bi serokatiya şandeyeke Iraqê ve serdana Kanadayê kiriye û gotarek di civîna salane ya NATOyê de pêşkeş kiriye.



Beşîr Hedad di gotara xwe de, behsa giringiya alîkariyên NATOyê ya ji hêzên Iraqê re, li dijî rêxistina terorîst a DAIŞê re kiriye û herwaha behsa dubare ava kirina navçeyên ku ji şer zerer dîtiye kiriye.

Herwaha di civîna NATOyê de, cîgirê serokê parlamentoya Iraqê ragehandiye ku, Iraq bi giringî ve li alîkariyên NATOyê dinêre, bi taybet di rûnişkandina aştî û mafê mirov de. Beşîr Hedad di gotara xwe de, amaje bi serkeftina hêzên Pêşmerge û hêzên Iraqê yên li hember DAIŞê kiriye û ragehandiye, Pêşmerge û hêzên Iraqê serkeftineke mezin li hember DAIŞê tomar kirine û qurbanî dane. Li gor Hedad ava bûna DAIŞê û êrîşa wê ya li ser Kurdistanê û Iraqê ji aliyê derûnî ve di hemwelatîyan de bandorek xirab ava kiriye û civaka navnetewî jî pêwîste lêkolînê li ser derûniya xelkê bike û kar bi bîhêz kirina rola hevpeymanîya navnetewî ya dijî DAIŞê bike, ku xelk ji tînebûna DAIŞê piştrast bin. **BasNews**

Stratejiya HDPê tenê dijîtiya AKPê ye

Ji bo hilbijartinên herêmî helwesta HDPê zelal dibe. Hevserokê HDPê Sezaî Temellî da xuyakirin ku li Stanbulê dê pişgiriya bidin kandîdatek hevbeş. Ji kandîdatekî hevbeş behtir temellî dibêje bila CHP kandîdatekî nêzîkî xelkê bide nîşandan dê hingê HDP jî bepirsiyariya xwe bîne cih.

Di vê derbarê de Temellî got: Ji bo wînda kirina AKPê û têkçûna rejima Erdogan xelk bigihin hev û li ser kandîdatekî li hev bikin em jî wek HDPê tişt bikeve ser milê me bikin û pişgiriya bikin. Eger em bi serê xwe kandîdatekî nîşan bidin û wînda bikin, emê giringiyê bidin stratejî û senaryoyên din. Tenê bila ev stratejî ne li dijî hesasiyeten HDPê bin.

Hevserokê HDPê yê berê Selahatin Demirtaş jî di girtîgehê de di derbarê hilbijartinan de daxuyaniya dide Demirtaş dibêje li hinek bajarên kandîdatên hevbeş bêne nîşandan girîng e. Ji aliyek din Demirtaş dide xuyakirin ku, bila hevkarîyek vekirî û zelal bê kirin.



Ji aliyek din Demirtaş dema behsa tifaqa dike dibêje: Divê tifaqî bi hêz di navbera hêzên çep de bê avakirin. Demirtaş li bajarên kurda jî behsa tifaqa di navbera kurda de dike lê wê yekê zelal nake. Di bingehê siyaseta HDPê de ne pîrsa kurd heye û sê tiştan vekirî destnîşan dike. Yekem hevkarîya ku dike wek prensîb behsa wînda kirina AKPê dike. Yanî yekemî prensîba HDPê li ser dijîtiya Erdogan û AKPê li gel aliyên din hevkarîye wek prensîb dibîne. Duyem yekîtiya hêzên çepa dixwaze û sêyem jî li hinek bajarên Kurdistanê behsa hevkarîyekî li gel aliyên kurda dike. Babetek girîng jî ewe ku Demirtaş di girtîgehê de daxuyaniya dide. Herwaha hinek di nava HDPê de hewl didin ku Demirtaş derxin pêş. Lê nakoya di navbera Demirtaş û desthilatdariya HDPê de vekirî dixweyê. Ji aliyek din hinek nixandî li ser daxuyaniyên Demirtaş tene kirin, Tê gotin ku Demirtaş teqlîda Ocalan dike û ew jî çewe ku berê Ocalan ji Îmralî daxuyanî didan niha Demirtaş jî ji Edirne daxuyaniya dide. Ev yek jî mijarek nûye di nava HDPê de tê gotubêj kirin. **rojevakurd.com**

Serok Barzanî bo Roja Lêborînê ya Cîhanê peyamek belav kir

Serok Barzanî bo Roja Lêborînê ya Cîhanê peyamek belav kir. Serok Mesûd Barzanî bi helkefta roja cîhanî ya



lêbûrînê peyamek belav kir. Di peyama xwe de Serok Mesûd Barzanî wisa got:

Lêbûrîn, hevqebulkirin û pesendkirina cudahiyan, ji pîvanên nasîna gel û welatên pêşketî ne, di çarçoveya pîrensîpên sereke yê canê demokratîyê de, sedema sereke ya serketin û pêşketina Herêma Kurdistanê, ji bo canê pêkvejiyan û lêbûrînê vedigere, ku dêmeke xweşik û şaristanî daye Kurdistanê û ev yek li navçeyê kê mînak e. Lêbûrîn û aşî û pêkvejiyan, çanda hezaran sal a gelê Kurdistanê ye, gellek bizav hatin kirin daku vî nîrxê bilind jî nav bibin, lê di her rewşekê de jî ew çanda gelê Kurd nehat guhertin û Herêma Kurdistanê her dem wê weke navenda pêkvejiyana tevahiya netew û olan bimîne.

Hemû ol û bihayên bilind ên mirovatîyê, tekeziyê li ser bihêzkirin û kûrkirina pêkvejiyan û lêbûrînê dikin, lewra divê dezgehên me yê perwerde û çandê giringiyê bêtir bidin vî warî û bi awayekî berfireh handanê li ser vê çandê bikin.

Mesûd Barzanî, 16/11/2018

'Em razî nabin ti rêxistin û komek ji Iraqê êrîşî Îranê bikin'

Serokomarê Iraqê Berhem Salih serdana Komara Îslamî ya Îranê kir ku bi ti awayî gurub û komek ji Iraqê êrîşî ser Îranê bikin.



Îro Berpîrsê Asayîşa Meclîsa Îranê Elî Şemxanî pêşwazî li Serokê Iraqê Berhem Salih kir. Salih di hevdişîna ligel Şemxanî de aşkere kir ew rê nadin ti hêz û gurubekê ku ji ser Iraqê êrîşî Îranê bikin. Şemxanî jî aşkere kir ku bi kerameta Heşda Şabî bi serketîyê û şerê DAIŞê jî nav birîye. Herwisa Berhem Salih ligel Serokê Komara Îranê Hesên Rûhanê jî civiya ye û rewşa herêmê gemaroya Amerîka li ser Îranê gotûbêj kirine. Dewletên Yekbûyî yê Amerîkayê (DYA) li dijî Îranê dest bi gemaroya aborî kiriye û rê nade wê yekê ku Îran ji ser dewletên cîran wê gemaroyê bînpê bike. **BasNews**

Komîsyona Ewropa: Tirkîye bi desteserkirina akademîsyanan fikaran çêdike



Yek ji berdevkên Komîsyona Ewropa Maja Kocijancic dîyar kir ku Tirkîye bi girtina akademîsyen û nûnerên sazîyên sîvîl derbarê azadiya mirovan û azadiya derbirînê de fikaran çêdike Maja Kocijancic îro derbarê girtina akademîsyen û dezgehên mafên mirovan de axivî. Kocijancic bi daxuyanîyê nivîskî da zanîn ku hikûmeta Tirkîyê dibêje ku ew girêdayî mafên mirovan tevdiqere, lê bi girtina kesên ji rikeberîyê dûrî reformên xwe dike. Wê bang li Tirkîyê kir ku bo kesên hatine desteser krin bi rêkên qanûnî çareserîyê bibîne û wan berde. Hêzên emnî yê Tirkîyê rojaîne dijî 20 endamên Komeleya Çandê ya Anadolu biryara desteserkirinê dabûn û ji wan 13 desteser kiribûn. Piştî îfadeya serdozgerîyê 5 kes ji wan hatibûn berdan û lêpîrsîna 8 kesên din li dadgeha Stenbolê dewam dike. **BasNews**

Nêçîrvan Barzanî pêşwaziya cîgirê wezîrê derve yê Emerîka kir

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li gel Cîgirê Alîkarê Wezîrê Derve yê Amerîkayê Andrew Peek civiya û herdu aliyan pêşwazî li şandina petrola Kerkûkê bi rêya boriya Herêma Kurdistanê kirin.

Êvara îne 16-11-2018an, Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî pêşwazî li Cîgirê Alîkarê Wezîrê Derve yê Amerîkayê Andrew Peek û şanda dîplomatîk a li gel wî kir.

Li gor daxuyanîya civînê, herdu aliyan pêşwazî li biryara hikûmeta Iraqê ya federalî ya li ser şandina petrola Kerkûkê bi rêya boriya Herêma Kurdistanê kirine, ku sêdeke baş dê ji hemû Iraqê re bide.

Di civînê de baştirbûna peywendiyên Hewlêr – Bexda, pêşketinên Herêma Kurdistanê ji aliyê siyasî û aborî û bi awayekî serkeftî birêveçûna hilbijartinên parlemantoyê li Iraq û Herêma Kurdistanê hatine gotûbêjirin.

Herwiha di daxuyanîyê de hatiye diyarkirin ku herdu aliyan tekezî li pêşveçûna zêdetir a peywendiyên Hewlêr – Bexdayê, beşdariya çalak a Herêma Kurdistanê di pêvajoya siyasî ya Iraqê de, berdevambûna serkeftina pêvajoyê û berdevambûna peywendiyên Amerîka û Herêma Kurdistanê ji hemû aliyan ve kirin.

Gotûbêjirina çend mijarên li ser peywendiyên aborî yê Herêma Kurdistanê û Iraqê li gel Amerîkayê, aliyekî din ê hevdişînê bûye.

Piştî bûyerên 16ê Cotmeha 2017an ku hêzên ser bi hikûmeta navendî ya Iraqê Kerkûk kontrol

prensîp em li ser berdevambûna bi hinardekirina petrola Kerkûkê bi rêya boriya petrola Herêma Kurdistanê



kirin, hinardekirina petrola Kerkûkê bi rêya boriya Kurdistanê ve hatibû rawestandî.

Îro Berdevkê Wezareta Petrola Iraqê, Asim Cîhad di daxuyanîyê de ji Rûdawê re ragihand: "Hinardekirina petrola Kerkûkê bi rêya hêla boriya petrola Kurdistanê bo Tirkîyê dest pê kir."

Asim Cîhad got: "Rojane di navbera 50 hezar heta 100 hezar bermîlên petrola Kerkûkê de bi rêya boriya petrola Kurdistanê bo Bendera Ceyha a Tirkîyê were hinardekirin."

Asim Cîhad herwiha got: "Weke

bo Bendera Ceyha a Tirkîyê li hev hatine."

Piştî sepandina siza û dorpêçên Amerîkayê bo ser Îranê, Amerîka li dijî hinardekirina petrola Kerkûkê bo Îranê ye û bo rawestandina wê jî, piştgirî li rêkvekirina Hewlêr û Bexdayê bo destpêkirina hinardeya petrola Kerkûkê bo Tirkîyê dike.

Ev demek bû ku li ser destpêkirina hinardeya petrola Kerkûkê bi rêya hêla boriya petrolê ya Kurdistanê bo Tirkîyê, her du aliyan hikûmeta navendî ya Iraqê û Hikûmeta Herêma Kurdistanê dest bi danûstandinan kiribûn. **Rûdaw**

Ji Amerîka bo Tirkîyê: Petrolê ji Îranê na ji herêma Kurdistanê bikirin!

Şandeyên Amerîkayê yê serdana Tirkîyê kirin, di hevdişînê xwe yê li gel rayedarên Tirkîyê de fişar li ser berpîrsên tirkî dikin ku ji naha û pê de petrolê ji Îranê na ji herêma Kurdistanê bikirin.

Rojnameya Aydinlik a ser bi Partiya Karkeran (Îşçi Partisi) a serokatiya wê Doğu Perinçek dike û partiyek nijadperest e ragehand, di demekî ku dorpêç û pêkanînen Amerîkayê yê li ser Îranê yê qonaxa duyem berî destpê bike, şandeyek payebilind a Amerîkayê serdana Tirkîyê kiriye û di wê serdanê de hevdişîn li gel rayedarên Tirkîyê pêkanîne û ji Tirkîyê xwestine ku ji naha û pê de petrolê ango neftê ji Îranê nekirin û ji bo wê jî fişarek mezin kirine.

Di hevdişînê de rayedarên Tirkîyê ragehandine ku petrol û gaza xwezayî ya Îranê ji bo Tirkîyê bi sîd e û li ser wê yekê pir bi rîjd bûne. Li hember wê yekê şandeya Amerîkî ragehandiyê ku "Petrolê ji Îranê nekirin û ji rêveberiya Barzanî û herêma Kurdistanê bikirin. Em dê ji wan re bibêjin ku bila li gor heman mercan petrol û neftê bifroşin we."

Derbarê heman mijarê de li gor rojnameya Aydinlik ji çavkaniyê veguheştiye, ew çavkanî dibêje: "Amerîka dixwaze di dorpêçên Îranê de bi yek kevîrê ve li du çûkan bide. Amerîka di mijara dorpêçên li dijî Îranê de li cîhanê piştevaniya ku dixwaze bidest nexistiye û ji ber wê giraniya xwe daye Tirkîyê. Tirkîye jî ji ber di krîzeke aborî de derbas dibe û pêwîstiya wê bi parê germ heye, ji ber wê jî rayedar û şandeya Amerîkî bi rîjd bûye."

Heman çavkaniyê ragehand: "Li

ser burokrasiyê gelek fişar çêkirin. Hem dixwazin peywendiyên Tirkîyê û Îranê têkbidin, hem jî dixwazin bi Tirkîyê bidin qebûl kirin ku petrola herêma Kurdistanê bikirin. Bi vê rêyê ve dixwazin di peywendiyên Tirkîyê û Iraqê de krîzekî ava bikin. Herwaha

dike. Herwaha dibêje biryarên dorpêça li hember Îranê eger bîna pêkanîna de bi rêya sazîyên navnetewî yê finansê ve herikandina pare nebe pîrsgirêk. Ango Washington bi hin gavên biçûk ve dixwaze Tirkîyê bikîşîne aliyê xwe.



peywendiyên rêveberiya Barzanî û Tirkîyê yê ku ji ber referandûmê têkçûne jî careke din nû de ava bikin."

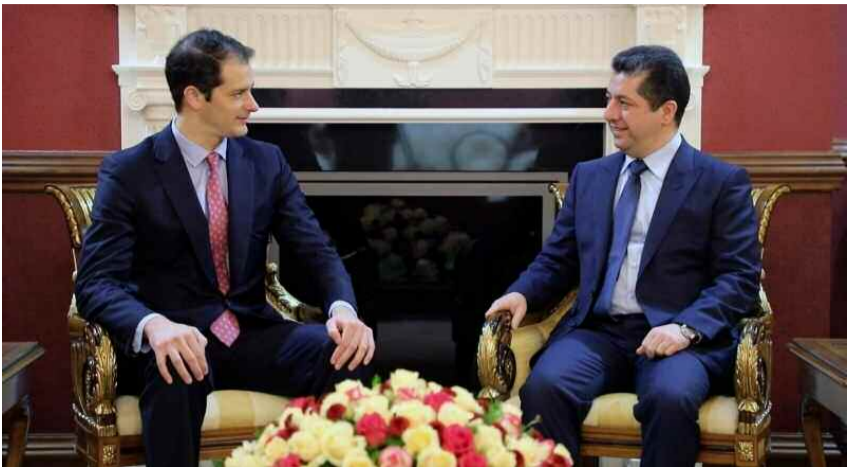
Li gor heman çavkaniyê, ji Iraqê herikandina petrolê ji Tirkîyê re heta astekê rêkeftinek derketiye holê. Rêveberiya Barzanî piştî referandûma serxwebûnê peywendiyên wê li gel Tirkîyê têkçûn û her tiştêk piştê guherî. Li herêma Kerkûkê jî careke din ji nû ve rêveberiya navendî ya Iraqê bû desthilatdar û rêveberiya Hewlêrê ji ber referandûmê tiştên ku wînd kirine, ji bo careke din cîhê wan tejj bike gelek rêyan digere.

Herwaha ragehand, Amerîkayê heta naha ti encamek negirtiye, lê fişarên xwe berdevam dike û siyaseta xwe ya klasik jî berdevam

Li gor rojnameya Aydinlik, li Sûriyê qadên ku di bin desthilatiya Amerîka û PYDê de jî petrola ku tê derxistin, ji herêma Kurdistanê re tê neqil kirin û li wê derê ve wek petrola herêma Kurdistanê ye tê firotin. Herwaha li gor agahiyên berpirsekî şirketekî li herêma Kurdistanê ku navê wî nehatiye aşkera kirin: "PYD petrola zêde dide karsazên herêma Kurdistanê yê nêzîk Barzanî û difroşe wan. Ew jî wê petrolê wekî ku li herêma Kurdistanê hatiye berhe-manîna dibin dixin pazarê. Herwaha nayê zanîn ew wê petrolê difroşîne kî. Petrola DAIŞê jî wisa ji Tirkîyê re hatibû rêkirin. Naha heman rêyê ve petrola PYDê difroşin. Herwaha heman şirketê tirkî bi naveke cuda ve li ser xet e û wisa tê gotin. **BasNews**

Mesrûr Barzanî û şandeye payebilind a Amerîkayê civiyan!

Şêwirmendê encûmena Îran û Iraqê Andro Pik û şandeye asayîşa herêma Kurdistanê û li gel kir.



şandeyek payebilind a Amerîkayê civiyan. Di hevdîtîne de Mesrûr Barzanî û Andro Pik pêşateyên siyasî û rewşa navçeyên Kurdistanê yên dervey îdareya herêma Kurdistanê û destpê kirina qonaxeke nû ya çareserkirina pirs-girêkên navbera Hewlêr û Bexdayê gotûbêj kirin.

Li gor daxuyaniya ku îro 17.11.2018ê hatiye dayîn, şêwirmendê encûmena asayîşa herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî, pêşwazî li cîgirê wezîrê derve yê Amerîkayê yê karûbarê

Di hevdîtîne de Mesrûr Barzanî û Andro Pik pêşateyên siyasî û rewşa navçeyên Kurdistanê yên dervey îdareya herêma Kurdistanê û destpê kirina qonaxeke nû ya çareserkirina pirs-girêkên navbera Hewlêr û Bexdayê gotûbêj kirin.

Herwaha di daxuyaniyê de hat gotin, şêwirmendê encûmena asayîşa herêma Kurdistanê û cîgirê wezîrê derve yê Amerîkayê hinarde kirina nefta Kerkûkê bi rêya boriya nefta Kurdistanê bo Tirkîyê, pêngavek giring û sembolfî bo çareseriyê pirs-girêkên hatine cemidandin ên herêma Kurdistanê û Iraqê pênase kirin.

Derbarê asayî kirina rewşa navçeyên Kurdistanê yên dervey îdareya herêma Kurdistanê, Mesrûr Barzanî û Andro Pik diyar kirin ku asayî kirin û vekirina hemû rêyan û paqij kirina mayînên hatine çandin û dabîn kirina xizmetên serekî bo wan navçeyan giringe. Herwaha destpê kirina qonaxeke nû bo kar kirina hikûmeta nû ya herêma Kurdistanê û Iraqê bo çareseriyê pirs-girêk û nakokiyên mijareke din a hevdîtina Barzanî û Pik bûn.

BasNews

Eli Ewnî rastiya Şingalê eşkere dike

Berpîrsê Şaxa 10 ya PDKê li Soran Elî Ewnî ragihand, sedema karesata Şingalê PKK û xiyaneta hinek kesayetiyên Şingalê bû, ku digotin me soz ji Ereben navçeyê standiye ku êrîşê Êzidiyan nekin.

Roja 3.8.2014 DAIŞ êrîş kir ser Şingalê û komkujî li Şingalê kirin, herwiha bi hezaran kes revandin û bi dehan hezar kes jî koçber bûn.

bi gotina Pêşmerge kirin, xwe rizgar kirin û yên bawerî kirin bi Beisiyên kevin û bi Ereben navçeyên kirin, bûn qurbanî.

Piştî dagîrkirina Şingalê ji aliyê terorîstên DAIŞê ve, û piştî rizgarkirina wê navçeyê jî, hinek televîzyon û medyayên neyarên PDKê, dest bi bêbextiyên û dewan kirin û tomet û zanyariyên nerast belav kirin û xelkê Şingalê bi wan hatin xapandin.

Çima kes behsa wê yekê nake ku Welîd Berwarî çawa ji Koço vekîşiya."

Ewnî wiha got: "Mafê Êziyan heye ku gilf bikin ji PDKê. Gilf ji partiyên din nekin, gilf ji Heşda Şeibî û artêşa Iraqê nekin, ji ber ku PDK li xelkê Kurdistanê xwedî derdikeve. Şingal karesateke mezin bû û birîneke mezin e di dilê PDKê de û qet ev birînerman nabe. Lê Hikûmeta Iraqê jî beşek bû ji berpîrsê wê karesatê, ku Hêzên Pêşmerge bi hewceyî çek û teqemeniyên bû ji bo parastina Şingalê û hemû Kurdistanê. Dema DAIŞ hat, hêzên Iraqê çekên pêşketî di destê wan de bûn, lê Hêzên Pêşmerge bi çekên rizî yên rêjîma Sedam bûn, lewma xwe li ber DAIŞê negirtin û karesatê çêbûn."

Derbarê rewşa niha ya Şingalê Elî Ewnî wiha domand: "Piştî xiyaneta 16ê Cotmeha 2017, hêzên li Şingalê nexasim ên Êzidiyan, ku yek ji wan hêza Heyder Şeşo bû, dama hêzên Heşda Şeibî nêzîkî Şingalê bûn, wan hêzan gotin ku ji bo şer dîsa li Şingalê çênebe û xwîn nerje û Şingalê wêrantir nebe, bila hêzên me bikevin ser Heşda Şeibî û emê li Şingalê bibîmin. Lê niha hinek heval dibêjin we Şingal firoştiye."

PDK li ser daxwaza Êzidiyan ji Şingalê derket

Wî berpîrsê PDKê ragihand: "PDK Şingal nefrotiyê û dema Heşda Şeibî hat, PDK li ser daxwaza Êzidiyan û rîspiyên Şingalê vekîşiya, ku hatin û daxwaz kirin ku şer li Şingalê çênebe, ji ber ku Şingal bi xwe wêran e û bila wêrantir nebe. Eger şer hatiba kirin, dê şerê Êzidiyan di nav wan de çêbiba. Eger Êzidiyan daxwaza wê yekê nekirba, dê Pêşmerge wek Pirdê û Sihêla li Şingalê jî şer kirba û bergirî kiriba û wê demê dê dijmin derbeyek mezin li Şingalê xwariba."

rojevakurd.com

Sefîn Dizeyî: PKK guh nade banga me

Tirkîyê gundên Kurdan li başûrê Kurdistanê ji ber hebûna PKK bombebaran dike û gelek kesên sivil di encamê de dibin qurbanî. PKK li gundên başûrê Kurdistanê çî dike heta niha nayê zanîn.



Tirkîyê dibêje armanca wan ne ewe ku zerarê bigihînin xelkê sivil, lê PKK xelkê sivil ji xwe re bi kar tîne û wan weke mertal dide pêşiya xwe..

Berdevkê hikûmeta Kurdistanê Sefîn Dizeyî jî dibêje ku PKK bihaneyan ji Tirkîyê re hicetan peyda dike, ku axa Kurdistanê bordûman bike. Dizeyî her wiha ji K24 re got ku PKK her demê xeterê li ser xelkê çêdike. Dizeyî diyar kir ku wan gelek caran ji PKK xwestine ji wan deveran derve, lê PKK guh nedaye daxwaza hikûmeta Kurdistanê.

avestakurd.net

Şoreş Hacî: PDK dixwaze Goran beşdarî hikûmetê bibe

Kombûna PDKê û Tevergera Goran li Silêmaniyê bi dawî bû. Piştî bi dawîbûna kombûnê berdevkên herdu aliyên di presskonferanseke hevbeş de axivîn û aşkere kirin ku civîna wan bi erênî derbas bûye.



Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) îro bo pêkanîna hikûmetê serdana YNKê û Tevergera Goran kir li Silêmaniyê. Piştî bi dawîbûna kombûna PDKê û Tevergera Goran Berdevkê PDKê Mahmûd Mihemed û Berdevkê Tevergera Goran Şoreş Hacî di di presskonferansê da axivîn. Şoreş Hacî aşkere kir ku civîna wan bi erênî bûye û PDK beşdarî hikûmeta nû ya Herêma Kurdistanê bibe. Herwisa Hacî tekez jî kir ku wan heta anihî ti biryar liser beşdariya di hikûmetê de nadane û biryara Goranê wê Civata Niştimanî ya Goranê bide. Berdevkê PDKê Mahmûd Mihemed jî aşkere kir ku wan ew soza di hilibijartinê da dane millet bi cîh tînin û bo seqamgîriya Herêma Kurdistanê danûstendinên ligel aliyên siyasî dikin û ew ê hikûmeteke bihêz ava bikin. Herwisa bo pêkanîna hikûmeteke saqamgîr û bihêz pêwîstiya wan bi YNKê û Goranê heye.

BasNews

Berevaniya Rûsyayê: 18 leşkerên Sûriyê di êrişeke çekdarî de hatin kuştin

Berpîrsê Navenda Himêmîm a ser bi Wezareta Berevaniya Rûsyayê ragehand ku, di êrişeke çekdarî de li parêzgeha Lazigiyê 18 leşkerên Sûriyê hatin kuştin. Di daxuyaniyekê de Berpîrsê Navenda Himêmîm a ser bi Wezareta Berevaniya Rûsyayê ragehand ku, grubûn di heyama 24 demjimêrên borî de 3 êrîşî li sê navçeyên cuda pêkanîne Herwiha wî berpîrsê rûsî di daxuyaniya xwe de aşkere kir ku, grubên çekdar li derdora parêzgeha Lazigiyê êrîşî gundê Sefsaf kirin, di encamê de 18 leşkerên artêşa Sûriyê hatin kuştin. Berpîrsê Navenda Himêmîm a ser bi Wezareta Berevaniya Rûsyayê amaje bi wê yekê kir ku, ew êrîşên çekdaran agirbesta ku, di nabera wan gruban û hikûmeta Sûriyê de hatiye îmze kirin binpê dike.

BasNews



Roja 13.11.2015 bajarokê Şingalê û roja 21.12.2014 jî Çiyayê Şingalê ji aliyê Hêzên Pêşmerge hatin rizgarkirin. Ji bo azadkirina devera Şingalê ji destê DAIŞê, Pêşmerge 500 şehîd dan.

"Digotin, em ji ber DAIŞê narevin, Ereben navçeyê soza parastinê dane me"

Elî Ewnî ji malpera KDP.info re ragihand: "Xelkê Şingalê berê ji aliyê Hêzên Pêşmerge ve hatibûn rizgarkirin. Dema DAIŞ hat navçeyê, Pêşmerge ji xelkê Şingalê re gotin ji ber DAIŞê birevin, wisa jî gelek xelkê Şingalê rizgar bûn. Lê wê demê ji ber destpîsiya PKKê û eşîrên Erebi û ji ber nezaniya hinek kesayetiyên gundê Koço, ew komkujî hat kirin. Rîspiyên Koço digotin me garantî û soz ji Ereben navçeyê stendiye ku DAIŞê êrîşî xelkê Şingalê nake. Xelkê Şingalê yên ku

Elî Ewnî wiha got: "Girûpek ji Êzidiyan heye ku mixabin, kêfxweş dibin dema wan derewan dibîzin. Ew girûp heta di nava Êzidiyan de xwe dike dilsozê Êzidiyan, lê xizmeta PKK û Hikûmeta Iraqê û Heşda Şeibî û neyarên Kurdistanê û PDKê dike. Hêzên Pêşmerge navçeyên Şingalê rizgar dikirin, lê PKK dihat û li ser wan navçeyan baregehên xwe vedikir. Ti rê li pêşiya me tune bûn, jibîlî ku em şerê PKKê bikin, lê me xwe ji wê yekê parast."

Hêza ku parastina Koço dikir, ser bi YNKê bû

Elî Ewnî wiha domand: "Ji bo dîrokê ez dibêjim, û bila hemû alî agadar bin ku dema DAIŞ hat ew hêza ku parastina Koço dikir, ser bi YNKê bû, lê kes behsa wê yekê nake. Ya rast ew e ku haya PDKê ji gundê Koço nebû û hêzên YNKê li wî gundî bûn."

Berpirsekî Gorran: YNK dê dîsa parçe bibe!

Berpirsekî Gorran dibêje, YNK dê dîsa parçe bibe ji ber ku rewşa wê gelekî aloz e. Endamê civata niştimanî ya Gorran û berpirsê karûbarên wê partiye li Hewlêrê, Hêmin Şêxanî ji BasNewsê re got, her dem di nav YNKê de arîşe û alozî hebûne lê hemû ji ber xatirê dirav û desthilatê bûne.



Hêmin Şêxanî her wiha got, dema Mam Celal sax bû nedihîşt YNK bikeve destê kur û xizmên wî lê mixabin niha em dibînin kurên Mam Celal YNK kirine partiya malbatê û buxtan û tohmetan davêjin ser kadroyên dilsoz yê wê partiyê. Wî berpirsê Gorranê anî ziman ku YNK niha li ser rêça Mam Celal kar nake û got, ew niha li ser rêça komek bazirgan kar dike ji ber wê jî ziyaneke mezin li gelê kurd didin.

Hêmin Şêxanî her wiha ragihand ku êdî welatên ku piştvanîya YNKê dikirin, baweriya wan bi YNKê nemane û got, ji ber ku di nav wê de nêrîn û baskên cuda hene. Bi baweriya min dê hinek kesên din jî ji YNKê veqetin. **BasNews**

Tirkîyê - 8 çalakvanên mafên mirovan hatin azadkirin

Medyaya Tirkîyê aşkere dikin ku 8 çalakvanên ku bi idîyaya piştgiriya xwepêşandanên Geziyê yê sala 2013an ên dijî hikûmetê hatibûn desteserkirin hatine azadkirin. , azad berdan. 16ê mehê li Stenbolê li dijî Komeleya Anadolu Kul-



tur operasyonê hate encamdan û di encama operasyonê de gelek akademîsyen jî di nav de 13 kes hatibûn desteserkirin Ajansên Tirkîyê aşkere dikin ku profîsorên zanîngehê Betul Tanbay û Turgut Tarhanî jî di nav de 8 kes hatine azadkirin lêpirsînên bo wan kesên din berdeham dike.

Dezgehên Komîsyona Ewropayê û Amerîkayê bang li Tirkîyê kiribûn ku çalakvanên mafên mirovan bêne berdan û rewşa li Tirkîyê heyî cihê fikarê ye. **BasNews**

Kurdên şebek ji Heşda Şeibî nîgeran in û jê ditirsin!

Mezinekî kurdên şebek dibêje, kurdên şebek ji ber Heşda Şeibî nikarin asûde bijîn ji ber wê jî dixwazin Heşda Şeibî li wir nemîne û pêşmerge wan biparêze.



Mezinekî kurdên şebek bi navê Salim Şebek, ku beriya niha endamê parlamentoya Iraqê jî bû, ji BasNewsê re got, ji 57 gundên kurdên şebek tenê 6 gund di bin kontrola hêzên Pêşmerge de ne, yê din hemû di destê Heşda Şeibî de ne. Salim Şebek her wiha got, ew gundên ku din çavdêriya Pêşmerge de ne gelekî aram û asûde ne lê yê di destê Heşda Şeibî de di bin gef û tehdîdan de ne. Jiyana xelkê wan gundan qet asûde nîne, ji ber wê jî daxwaz dikin Heşda Şeibî ji gundên wan derkeve û pêşmerge wan biparêze.

Wî mezîne kurdên şebek da xuyakirin ku rewşa kurdên şebek di heyama çend salên borî de qet baş nebûye û got, di heyama 15 salên borî de zêdetirî hezar kurdên şebek ji aliyê DAIŞ û hêzên Iraqî ve hatine şehîdkirin. **BasNews**

Çima Ziman?

Ez bi xwe carna ji ber helwesta hin rewşenbîrên kurdan şaş dimînim ku çawa ji bona tirkî binivîsîne ji 10 bîrên bê av, avê dikşînin. Heger em bizanibin ku ziman hebûn e divê em vê hebûnê biparêzin. Heger ziman çû mîlet namîne. Îro rewşa bakurê kurdistanê bi me dide zanîn ku ziman li ber têkçûnê ye. Û bi ser vî halî de jî hin camêr 40 sal in li ewropa ne çend zimanan fêr bûne lê kurdî fêr nebû ne. Camêrana 40 salin li ewropane zarokên xwe fêrî tirkî kirine lê ew zarona bi kurdî nizanin.

Li welêt dayik û bav bi tirkî nizanin zarokên wan jî bi kurdî. Ma vana ji bona miletekî ne şerm e gelo?

Dema em behsa nefêrbûna zimanê kurdî li wan hêjayan dikin, piraniya wan xwe aciz dikin. Ma gelo hûn jî nizanin an fêrnebûne ku berê berhemek bi kîjan zimanê bê nivîsîn ew dibe malê wî zimanî.

Siyasetmedarên me yê karê xwe ê siyasî bi tirkî dikin; ma gelo nizanin ku bi tirkî siyaseta kurdistanî nabe. Heger bû ba ev bû zêdeyî çel salan e, di warê siyaseta de me gelê xwe perwerde nekir û mesela wî di mejî û serî wê de bi cih nekir. Ji ber ku mirov nikare bêjeyên bi tirkî di seriyekî kurdî de bi cih bike

Ha li bakurê Kurdistanê dibistan mecbûrî bi tirkî ye, rast e, kar li daîreyên dewletê bi tirkî ye, rast e. Siyaseta kurdan li Ankareyê bi tirkî ye, rast e. Lê nivîsandina bi tirkî ne rast e.. Nivîskarên kurd yê berhemên xwe bi tirkî dinivîsîn, ne rast e. Siyaset li bakurê kurdistanê bi tirkî kirin, ne rast e. Di mal û sohbetên xwe de bi tirkî axaftin, ne rast e. Li gerr û seyranên xwe de bi tirkî qisedan, ne rast e. 40 salin li ewropa



Bubê Eser

ye kurdî fêr nebûye û zarokên gelek jî bi kurdî nizanin, ne rast e. Dikarim gelekî dirêj bikim. Lê bawerim hate fêr kirin. Bi salan ez û gelekên weke min em vê mijarê dinivîsîn, diaxifin, munaqeşe dikin. Lê xuya ye heta niha tu tesîra me nebû ye. Eksê wê her ku dihare, rewşenbîr û nivîskarên kurd xwe bêtir li tirkî dijişînin û carna ji bona vê helwesta me gotinên ne li rê jî ji me re dibêjin.

Piştî çel salan li ser zîndana Diyarbekirê berhemên xwe dinivîsîn lê wê jî bi tirkî dikin. Dema tu dozê lê dike û dibêje; Çima bi tirkî? Dibêje: "Ez nikarim bi kurdî binivîsîn". Ma gelo ev ne şerma herî mezin e ku piştî 30-40 salan tu hê nikare berhema xwe ya li ser zîndana Diyarbekirê bi kurdî binivîsîne û piştî 40 salan nivîsandina wê bi tirkî ji bona çî ye???

Li gor min; ev dide zanîn ku li gel van canik û camêrana hê jî hezkirina zimanê tirkî di ser zimanê wan re ye. Dema em vê rastiyê jî dibêjin xwe ji me dixeyidînin. Ji bîr dikin ku zilma wê zîndanê bi tirkî bû.

Li vê cîhanê tenha kurd berê

berhemên xwe bi zimanê dagirkerên xwe dinivîsîn, dûre wê werdigerînin kurdî û dibêjin; me ji tirkî wergerandin kurdî...

Bi vê yekê jî berê berhema xwe dike ya dagirkerên xwe dûre jî werdigerîne zimanê xwe. Gelo hûn ji vê çî fêr dikin û fêr kirine.

Madem ev serê 30-40 salane we nenivîsî. Çima niha û bi tirkî? Mirov dikare di demeke weha dirêj de xwe fêrî kurdî bike û berhema xwe bi zimanê xwe binivîsîne û belav bike.

Bi veyekê jî tê pirtûkxana kurdî bi berhema xwe bixemilîne û dewlemend bike. Tê bi zimanê xwe eş û azara tirkan ya li me girtiyên wê zîdanê dikirin, binivîsîne û bide zanîn.

Ji bona ez berhema xwe ya li ser zîndana Diyarbekirê ya bi nave Gardiyan binivîsînim min tam heft salan xwe dayê. Di nava wan heft salan de min xwe fêrî kurdînivîsandinê kir û berhema xwe ya ku min bi tirkî nivîsîbû bi kurdî weşand û bi ser jî ketim. Ha hin camêr û canik dikarin bêjin; "Tu li ewropa bû, îmkanên te hebûn ku tu kurdî fêr bibe" rast e. Lê gelekên berî min û li dû min jî hatin ewropa dîsa berhema xwe ya li ser wê zîndanê bi tirkî weşandin. Gelo hûn ji vê re nabêjin çî???

Mesele ne ku mirov li ku be, mesele hezkirina ziman û baweriya neteweyî ye. Mesele ew e ku heger rewşenbîrek di 30-40 salan de nikaribe zimanê xwe fêr bibe û zimanê pê eşkence hatiye kirinê berhemên xwe binivîsîne û behsa wan eşkenceyan bi wî zimanî bikin, dive mirov li ser vê yekê rawest e...

Ez hurmeta hemû kesên di wê zîndanê de mane digirim. Serê xwe li ber berxwedan û serhildana wan ditewînim. Lê divê mirov rastiyê jî bêje... **rupelanu.com**

Ezbenî! Dar Şipya Dijîn û Şipya Dimrin

Ezbenî! Va payîz hat û darên di hewşa me de têne hejandin.. Ew payebûna derewîn ji wan re namîne.. Û şev bi dûv şevê de rêz dibin.. Stêrên asman xwe di nav reşewrên vê payîzê de vedîşêrin..

Ezbenî! Dergehên me ji xewnên nû û hevalên nû re vekirî ne.. Lê qet em riçin, geha û zexeliya ku di hewşa me de, di nav gul û kulîlkên me de şîn tên, jibîr nakin..

Ezbenî! Gul û kulîlk, ji kêrên birrînê direvin.. Lê ku kêr mîna kêrên gelac û Bekoyan bin, pêwîste em bi wan re biken in..! Zerera wan nîne, dahola wan vala ye û rojên wan kurt in.. Ew wek gehayê di hewşa me de ne, tu carî nikarin bibin mîna darên di hewşa min û te



Konê Reş, Qamişlo

de.. Tevî Bekotiya wan, pêwîste em bi wan re bi gurnijin û bikenin, li wan guhdarî bikin û baweriya wan bîne ku ew rast in..!

Ezbenî! Bilive pêş.. Li paş nezîvire.. Jiyana bê rawestandine.. Dar şipya dijîn û şipya dimrin.. Va payîz bi lez û bez êriş dike..

Kirasê daran ji wan dike, wan tazî û rût dike û rastiya wan şanî me dide.. Dibe sibe an dusibe, careke din baran bibare û serpêhatî dengvedan, tevî xuşxuşa ava çemên ku berê xwe didin deryayê, bibin. Hingê tê ji riçin û gehayê di hewşa xwe de bibehite, bê çawa bûye xwelî û di nav lingên te de belawela bûye..

Ezbenî! Razana rastiyê di quncikên tarî de dirêj nake.. Lehî û şapa ku ji çiya tê xwarê, newal, gelî û dolan ji qirêja havînê paqij dike û razayan ji xew şiyar dike..! Çax û demê xwe bi gelac û Bekoyan re derbas meke, piştî xwe bide wan û werê em bi hev re bahozekê bi afirînin.. Ma ne dar şipya dijîn û şipya dimrin.

Amerîka bi hinardekirina petrola Kerkûkê dilxweş e

Bi sedema dubare hinardekirina petrola Kerkûkê bi riya boriyên Herêma Kurdistanê, peyvdara Wezareta Derve ya Amerîka Heather Nauert û şewirmendê Ewlehiya Netewî ya Amerîka John Bolton, dilxweşiya xwe dan xuyakirin.

Heather Nauert li ser Twittera xwe nivîsiye: Hinardekirina petrola Kerkûkê pêşketineke erênî ye ji Iraqê re û gaveke giring e ji bo kêmkirina hinardekirina petrola Îranê.

Nauert bi vê helkeftê pîrozbahî li Hikûmeta Iraq û ya Kurdistanê û balyozxaneyaya Amerîkî li Iraqê kir.

Ji aliyekî din ve, John Bolton li ser Twitter a xwe ragihand, ku hinardekirina petrola Kerkûkê gaveke giring e ji bo veğerandina dahat û serxwebû-



na enerjîyê ji Iraqê re.

Duh Wezareta Petrola Iraqê eşkere kir, ku Hikûmeta Federal û Hikûmeta Herêma Kurdistanê, derbarê hinardekirina petrola Kerkûkê bi riya boriyên Herêma Kurdistanê, li

hev kirine.

Ji piştî bûyerên 16ê Cotmeha 2017an, hinardekirina petrola Kerkûkê bi riya boriyên Herêma Kurdistanê hatibû rawestandî û bi riya tankeran ji bo Îranê dihat şandin. **kurdistan24.net**

Tevgera Rojhelatê Kurdistanê û rewşa dawî ya rêjîma Îranê



Mihemed Salih Qadrî

Di germe germa şerê DAIŞê li Iraq û Sûriyê da me dît Îdareya Emerîka ya bi serokatiya Obama bi welatên hevalbend ra ku bi "5+1" tînen naskirin, bi rêjîma Îranê ra derheqî qedexekirina çekirina çekên nukleerî lihev kirin û li hember da Emerîka û Ewropa ew ambargoyên aborî ku berê liser Îranê danîbûn, hilanîn û me dît bi vê yekê êdî rê li pêşiya Îranê vebû ku bikare bi wan îmkân û derfetên jê re çêbûnî, çî li qada navnetewî û çî jî li qada herêmî û navxweyî da hewlên xwe bihêzkirinê bide û bi xasmanî jî box we derbaskirin ji nerizayetiya xelkê û tengasiyên hundir dest bi girtin û kuştina dijberên xwe kir û jîngehek bi tamamî polîsî û emniyetî bi ser xelkê da hakim kir.

Li demek weha de mixabin me didît ne civata navnetewî û ne jî Emerîka û Ewropa bi sedema şerê bi DAIŞê re û hem jî bi sedema rêkeftina nukleerî bi Îranê ra, li hember wan cinayetên rêjîma Îranê siyaseta bêdengiyê hebûn, lewma ew yek bo Îranê derfet û îmkânên mezîn çêkir ku hem li navxwe da û hem jî li Rojhelata Navîn da bikare îstiqrar û balansa siyasî, aborî û emniyetî tîk bide.

Li rewşek wesa aloz û tevlihev da, em wek PDK-Îranê li ast berpirsariyê mezîn da bûn ku li hember siyaseta qirrkirina rêjîma Îranê li dijî gelê Kurd li Rojhelatê Kurdistanê û jî bo xwedî derketin ji îradeya netewî û niştmanî dest bi xebatek nû bikin.

Li Newroza 2016an de, li ser vê zerûreta han PDKî mizgîniya destpêkirina qonaxek nû li xebatê da gelê Rojhelatê Kurdistanê û bang ji xortên welatperwer kir ji bo berevanî ji mafên gel û rizgariya netewî ji dest rêjîma dagîrker ya Îranê, werin rêza xebatê.

Ji wê demê ve êdî hewcedariya teorîzekirî û merîfetsazî ji bo wê qonaxa xebatê ku gotara berxwedana Netewî û Niştmanî bingeh bigire, hat esas girtin û êdî ew qonax bi "Rabîn/ Rasan a Rojhelat" hate binav kirin û li gor

armanca lihev girêdana xebata "Çiya û Bajar" bi hemû rehendên xebata rewşa li hember dagîrkarî û diktatoriya Îranê kete ware cîbecîbûnê. Ji wê demê ve em dibînin serbarî pîlanên dujmin û zehmetiyên heyî, lê bi pêşwaziya gel û cangoriya endamên PDKî û çalakiyên Hêza Pêşmergeyên Kurdistanê li piraniya herêm û bajarên Rojhelatê Kurdistanê tê domandin û serbarî şehîdbûna gelek qehremanên Pêşmerge û endamên PDKî û girtin û darvekirina xortên me, wê hereketa nû kariye hêviyek mezîn bo xelkê Kurdistanê çêke û roj bi rojê ew hereket berfirehtir dibe. Bi sedan xortên şoreşger ji bo rizgariya welat tînen nav refên Hêza Pêşmergeyê Kurdistanê û mil bi milê xebata Pêşmergeyan, gel jî li nav bajarên xwe bi rêxistin dikin û zemîna ji bo serhildan û hereketên nerazîbûna cemawerî pêk tînin.

PDKî jî bo ku Rasan bibe tevgerê giştî û zemîna bo hemû hêzên xebatkar û welatparêz amade bike ku bikarin ligor stratejiya netewî, ji bo xurt kirina Rasanê, pitansiyela berxwedana Rojhelat bo rizgariyê li dor hev kom bikin, bi hêzên Rojhelat ra kete diyalog û hewldanek mezîn û bi xweşî ve encam û berhema wan hevdiştinan bûn sebebê tifaqa navbera 5 partiyên Rojhelat û karîna bi hevra "Navenda Hekariya Hêzên Rojhelatê Kurdistanê" ava bikin û bi hev ra ligor vê tifaqê û li gor rewş û kavadanên tînen pêş, li astên cur be cur yê siyasî, dîplomasiyê, cemawerî û..., ligor bername û pîrensîpên hevbeş bikaribin bo berjewendiya gel û welat xwedî biryar û helwestên hevpar bin.

Li 2016 heta 2018, hevdem ligel vê xebata li Rojhelatê Kurdistanê, em dibînin hem li Îranê û hem jî li Rojhelata Navîn û di qada navdewletî da, ji gelek hêlan ve rewş hatiye guhertin û bandora wê guherînê wek pêvajoyek nû roj bi rojê zêdetir rêjîma Îranê ber bi rûxanê ve dibe. Li asta navxweyî de bi sedemên kirîzên siyasî, civakî, kulturî û aborî, destpêkirina serhildanên xelkê nerazî ji vê rêjîmê, li piraniya wilayet û bajarên cuda cuda de ku hemû pêkhatiyên netewî û oliye Îranê bi diruşma rûxana vê rêjîmê bi rengên cuda cuda lidar dixin, destpêka piroseyek nû ji nemana baweriya gel bi vê rêjîmê û jîdest dana meşrûiyeta vê rêjîmê ye û rêjîma Îranê jî nek her nikare wan kirîzan çareser bike, belkî bi sedema hebûna gendelî û sîstema rantê, ew pîrgirêk û qeyran roj bi roj zêdetir dibin û tevahiya bingeh û sîstema rêjîma Melayên Îranê ketiye nava lertzî û leqbûna ber bi rûxanê.

Serbarî vê rewşa hundir, em dibînin li asta derve jî paşî hatina ser kar ya Serokê Amerîka Donald Trump û helweşandina rêkeftina nukleerî, ku li Îranê jê ra dibêjin (BERCAM), û jî nû Ve lidarxistina dorpeç û Ambargoyên aborî li dijî Îranê û hewldanên ji bo pêşî girtin û qutkirina destê Îranê li tevliheviyên li Sûriyê, Iraq û Rojhelata Navîn, êdî ev rêjîm li asta herêmî û navdewletî da jî ketiye perawêz û inziwayê û meşrûiyeta xwe ya navdewletî jî ji dest daye.

Bandora vê dorpeç û helwesta Emerîka li dijî Îranê, ji hêla aborî ve bûye sedemê bê qîmet bûna buhayê diravê Îranê û giranbûna sedî sed ya nirxa pêwîstiyên jiyanê bi giştî û xasmanî erzaqê xwearinê, bê îtbar bûna sîstema bankî û ji kar rawestana piraniya fabrikeyên navxweyî, ji kontrol derketina rewşa bazarê, vekîşîna kompaniyên biyanî û helweşîna piraniya girêbestên ticarî û bazirganî bi wan kompaniyên re, êdî rûxana yekcarî ya aboriya Îranê xistiye rojevê. Ev pîrgirêka di hêla aborî de bandor liser hemû aliyên jiyanê xelkê daniye û êdî jiyanê wan pir zehmet bûye û bêkarî, buhatî û nebûna îmkânên jiyanê bûne sedemê bêkar mayî û birçî bûna bi milyonan xelkê Îranê.

Guman nîne ku penguhirîna wan hemû qeyran û pîrgirêkên dê li pêşerojê da bibe sedemê ji kontrol derketina îdarekirina civakê û ber bi teqîna yekcarî û serhildana seranserî ya xelkê Îranê bo rûxandina vê rêjîmê û rizgarbûn ji wan hemû arîşeyên jiyanê.

Li rewşek wesa de em dibînin rêjîm herî zêde ji serhildana gel ditirse ta ku zext û fişarên Emerîka, ji be wê jî tê pêşbînîkirin ku rêjîm li pêşerojê de hewl bide jîngehek bi tamamî leşkerî û tund liser welat de zal bike û di nav hêzên serbazî û rêvebirên xwe da jî dest bi tesviyekirinê bike da ku bi yekdest kirina hikûmetek bi rengê polîsî û leşkerî, bikare pêşiya rûxana xwe bigrin. Lê pîrgirêk meztir ji hindê ye rêjîm bikare wan pîrgirêkan bi zora çek çareser bike û bixwaze pêşiya wê hereketa nerazîbûna xelkê bigire.

Bi berçav girtina van rastiyan em dibînin niha ji her wextekê zêdetir, hem di qada navxweyî de û hem jî di qada derve de tevgerêk nû ji bo nemana vê rêjîmê ketiye rojevê û bêguman heta ev rêjîm li holê neyê rakirin, ne balans û istiqrar Rojhelata Navîn cêgîr dibe û ne jî xelkê Îranê bi hemû pêkhatiyên wekî Fars, Kurd, Belûç, Ereb, Turkmen, Azerî dê karibin di atmosferek aştiyane û wekhevî di wê coxrafîyayê de bihevra bijîn.

Amerîkayê îdiaya NBCyê ya radestkirina Fethullah Gulen red kir

Amerîkayê îdiaya NBCyê ya radestkirina Fethullah Gulen red kir. Berdevka Wezaretê Derve ya Amerîkayê Heather Nauert îdiayên televizyona NBC ku gotibû, de Amerîka li beramberî bûyera kuştina Cemal Kaşîkî, radestkirina Fethullah Gulen bo Tirkîyê binirxîne, red kir. Nauertê got, "Li ser vê mijarê em bi hevkarên xwe yê Koşka Spî re axivîn, ji me re gotin ku ti nîqaşeke wiha nehatiye kirin."



Heather Nauert, di civîna heftane ya rojnamevanî de li ser pîrsa rojnamevanan wiha axivî: "Li ser vê mijarê jî Tirkîyan gelek daxwaz ji me re hatin. Em hê jî delîlên hikûmeta Tirkîyê yê derbarê Gulen de dinirxînin. Ev pêvajoyeke bi tamamî di bin banê Wezaretê Dadê de ye. Dikarim vê bibêjim ku ev du mijarên jî hevdu cuda ne. Herwiha li ser vê mijarê em bi hevkarên xwe yê Koşka Spî re axivîn, ji me re gotin ku ti nîqaşeke wiha nehatiye kirin." **rupelanu.com**

AA: Artêşa Azad amadekariya operasyona rojhilatê Feratê dike

Ajansa Anadoluyê îddîa kiriye ku Artêşa Azad a Sûriyeyê ji bo operasyoneke eskerî ya rojhilatê Çemê Feratê amadehiyan dike. Ajansa fermî ya Tirkîyê Anadolu Ajansi (AA) îddîa dike ku Tumena Hemze ya ji endamên sereke yê Artêşa Azad a Sûriyê pêk dihêt ku endamên wê hemû tirkmen in ji bo operasyoneke eskerî ya dibe ku Tirkîye li rojhilatê Çemê Feratê bike amadehiyan dike.



Tumena Hemze ya ku di sala 2015an da li dijî DEAŞa rêxistina terorê hat avakirin di bin banê AASê da piştgirî dabû Hereketa Mortalê Feratê û Operasyona Çiqelê Zeytûnê yê ku Tirkîyeyê kiribû. Seyf Ebû Bekirê fermandarekî Artêşa Azad a Sûriyê ye ragihandiyê ku ew amadekariya şerê PKKê û PYDê dikin û şerê wan ne li dijî kurdan e ew ê li dijî PYDê YPGê û PKKê şer bikin.

Artêşa Azad a ji gelek komên selefî pêk dihêt di 20ê Çileyê 2018an de ligel Artêşa Tirkîyê êrîşî bajarê Efrînê yê Rojavayê Kurdistanê jî kiribûn û bajar dagirkiribûn. Piştî dagirkeriya Artêşa Azad a ligel Tirkîyê zêdetir ji 100 hezar kurd ji bajêr koçber bibûn û berê xwe dabûn Heleb û Kobanî û Herêma Kurdistanê. **BasNews**

Medyaya Iraqê hişyariya şerê navxweyî li nav aliyên Şîe dide

Piştî sê heftî li ser pêkanîna kabîneya nû ya hikûmeta Iraqê re derbas bûne heta niha jî pîrgirêka namzedê wezaretê navxwe di navbera Hadî Amîrî û Muqtada Sedr de çareser nebûye medyayên Iraqê jî hişyariya rûdana şerê navxweyî dide. Li gor media Iraqê heta niha aliyê Şîe di navbera xwe de li ser namzedê wezaretê navxweyî lihev nekirine, taybet ku jî hevpeymaniya Bîna û Hadî Amîrî li ser kandîdkirina Falih Feyaz rijdin.

Ji aliyê xwe ve jî parlamentarekî firakisyona Bîna ragehand ku, eger hevpeymaniya Îslah li gel ya ya Bîna li ser namzedekê lihev nekin ew dê bi piraniya dangan kandîdekî li parlamentoyê hilnijêrin. Parlamentarekî firakisyona Bîna tekez kir ku, ew li ser kandîdkirina Falih Feyaz rijdin. **BasNews**

Hêzên HSDê mal bi mal li Ebubekir Bexdadî digerin

The Sun: Hêzên HSDê mal bi mal li Ebubekir Bexdadî digerin. Li gor zanariyên rojnameyêke Brîtanî şerê hêzên HSD ku, beşek ji wê hêzê ser bi PKKê ve ne li gel DAIŞê bûye şerê kolan bi kolan û nêzîkî Ebubekir Bexdadî bûne.

Rojnameya The Sun ya Brîtanî di raporeke xwe de belav kir, çekdarên Hêzên Sûrya Demokrat mal bi mal li çihê Serkirdeyê DAIŞ Ebubekir Bex-



dadî digerin, ev yekê piştî ku, wan di vê dawiyê de karin hejmarek serkirdeyên nêzîkî Bexdadî bikujin.

Rojnameyê li ser zarê yek ji

serkirdeyên HSD ê bi navê Heval Ronî ragihandiyê ku, beriya meh û nîvekê wan nûçeya kuştina kurekî Ebubekir Bexdadî li devera Hecîn a gundewarê Dêrazorê bihistne.

Amaje bi wê yekê kir ku, beriya niha birayê Serkirdeyê DAIŞê li devera Hecîn bû û civîn ligel çekdarên rêxistinê pêkanî bû û da zanîn ku, wan bizîşkekî Brîtanî ku endamê DAIŞê ye girtin e, ku dixwest bireve Tirkîyê. **rupelanu.com**

Li Tirkiyeyê hilbijartin ji bo Tirkan stratejîk e û ji bo Kurdan taktîk e...



İbrahim GUÇLU

Piştî Dewleta Kemalîst ya Tirk ava bû, heta sala 1946an bi awayekî vekirî bi diktatorî hat îdare kirin. Ji bona ku di dema Împeratoriya Osmanî de Meclîs hebû, mebûsên neteweyan di meclîsê de cî digirtin, Kemalîstan jî bi awayekî şiklî meclîs ava kirin û meşandin. Mebûs jî bi destê şefê milî û hewirdoran wî ve hatin tespît kirin.

Loma jî Meclîsê tu wext kurd, tirk, kêmneteweyên din temsîl nekir.

Piştî Şerê Cihanî yê 2emîn di sala 1946an de li Tirkiyeyê guhertin çêbû û sîstema pirpartîf hat pejirandin. Li cem CHPê Partiya Demokrat (DP) ava bû. Herdu partî bi hev re ketin hilbijartinê, CHPê bi fêlbazî dîsa hilbijartinê qezenç kir. Lê di sala 1950yî de DP, hilbijartinê bi dengê bilind qezenç kir.

Li Tirkiyeyê bi wateyê ku pêvajoya hilbijartinê dest pê kir. Wêk muessseyekê domand.

Li Bakûrê Kurdistanê Kurd, piştî serhildanên milî, ku bi awayekî barbar û hovane û vandalî bi rîya leşkerî ya kolonyalîst hatin şikandin, ji derveyî sîstemê û siyaseta man. Demekî dirêj bes di partiyên dewletên de cî girtin. Xweser neketin hilbijartinan. Bes piştî salên 1974an ji bona kurdan hilbijartinê wateyê ku qezenç kir.

Jİ BONA TIRKAN HILBIJARTIN STRATEJİK IN Û Jİ BONA SÎSTEMA KOLONYALÎST Û DEWLET BÊ MEŞANDIN ÇÊ DIBIN...

Li Tirkiyeyê hilbijartinê giştî demekê çar salan carekê, pişt re pênc salan carekê û nûha jî çar salan carekê çê dibe. Di heman dem de hilbijartinên herêmnî tîn li darxistin.

Di 24 Hezîrana 2018an de hilbijartinê giştî hat li darxistin. Di 31ê Adara 2019an de jî hilbi-

jhartina herêmnî Dê bîn bi darxistin.

Li Tirkiyeyê hilbijartin, her demê hatine li darxistin. Hilbijartin carna di wextê de, carna pêşwext, carna jî dereng hatine li dar xistin.

Li Tirkiyeyê di demên darbeyên leşkerî de hilbijartin dereng hatine li darxistin.

Li Tirkiyeyê her partiyeke tirkan û dewletparêz bi azadî ketine hilbijartinan. Bes piştî darbeyên leşkerî partiyên hatine qedexa kirin, nîkarîne beşdarî hilbijartinê bibin. Lê partiyên nû ava bûne, ew beşdarî hilbijartinê bûne.

Li Tirkiyeyê bi rîya hilbijartinan desthilatdariya siyasî hatine guhertin. Bi taybetî jî di hilbijartinê giştî ya sala 1950yî de li Tirkiyeyê di desthilatdariya siyasî de guhertineke "stratejîk" pê anî.

Di hilbijartinê 1950yî desthilatdariya siyasî ji destê Kemalîstan hat girtin, desthilatdariya siyasî, ku bi desthilatdariya "siwîl" tê bi nav kirin, pêk hat. Yanî ji derveyî elîta jakoben, kamelîst, burokratên siwîl û leşkerî, desthilatdarî derbasî beşên din yên gelê tirk bûn.

Piştî wan salan, hilbijartinê di navbeyna Kemalîst û beşên din yên tirk de rengê nû qezenç kir. Kemalîstan ji derveyî darbeyên leşkerî tu wex nikarî bibin desthilatdar û hikûmet.

Li Tirkiyeyê tirkan, bi wesiteya partiyên xwe beşdarî hilbijartinan bûn. Ji bona tirkan hilbijartin, ji bona ku sîstem û dewleta kolonyalîst bê rêvebirin, li Kurdistanê sîstema kolonî û dagirkerî bê parastin, xwediyê wateyê ku ye û armanckê ne. Loma jî her partiyeke tirkan her demê beşdarî hilbijartinê dibin. Piştî hilbijartinên giştî ya dibin hikûmet û desthilatdar û rêvebirên dewletê û sîstemê; an jî dibin mixalefet. Di hilbijartinên herêmnî de jî serokatiya bajarên û bajarokan qezenç dikin.

Li Tirkiyeyê, di navbeyna hilbijartinên giştî û herêmnî de ferqek mezin heye. Encamên hilbijartinê giştî patiyek, an jî du-sê partî bi hev re dibin destgihlatdar û hikûmet û rêvebirên dewletê. Lê di hilbijartinên herêmnî de desthilatdarî di destê gelek partiyên tirkan de parve dibin.

Li Tirkiyeyê loma hilbijartin ji bona partiyên tirkan û tirkan,

mijareke stratejîk e.

Jİ BONA KURDAN HILBIJARTIN LI TIRKIYAYÊ TAKTİK E: Jİ BONA KU DEWLETA FEDERAL, KONFEDERAL, DEWLETA SERBIXWE ŞERT AMADE BIBIN DIVÊ BÊ BI KAR ANÎN...

Kurdistan û neteweya kurd piştî Peymana Lozanê bû çar parçe. Her parçeyek ket bin bandor û desthilatdariya çar dewletên kolonyalîst.

Beriya wê û bi taybetî jî piştî parçebûna Kurdistan û neteweya kurd, li hemû parçeyên Kurdistanê pêvajoya azadî û serxwebûna welêt dest pê kir. Ev pêvajoya li her dewletekê bi rengê û di şertên cûda de meşyan. Loma jî li her parçayekî Kurdistanê pêwendiyên kurdan dewletê û sîstema kolonyalîst prosesên cûda qezenç kirin.

Ev rastiya, di pirsê hilbijartinan de jî derkete holê.

Li hemû parçeyên Kurdistanê pêvajo û prosêsa hilbijartinan cûda ne. Heta sala 2005an li Iraqê, li Suriyeyê (di demekê de serokên sê partî bi awayekî taybet beşdarî hilbijartinê bûn. Sekreterê sê partiyên bûn mebûs) ji bona kurdan bi giştî xwediyê wateyê ku nebûn.

Li Başûrê Kurdistanê piştî salên 1992an pêvajoyeke nû dest pê kir. Beşekî Kurdistanê yên mezin azad bû û Dewleta Federe ya Kurdistanê ava bû. Demokrasî hat ecibandin. Encama pejirandina sîstema demokratîk, li Kurdistanê pêvajoya hilbijartinên giştî û herêmnî dest pê kir. PDK û YNK beşdarî hilbijartinê bûn. Bi hev re li Kurdistanê bûn hikûmet û desthilatdar.

Li Iraqê piştî salên 2005an, yanî piştî ku bi makezagona nû hat pejirandin, ku dewleta Iraqê bû dewleteke federal. Hilbijartinê wateyê ku qezenç kir. Kurd him bli tevayî Iraqê bi partiyên xwe beşdarî hilbijartinê giştî yên Iraqê bûn, him jî li Kurdsistanê xweser hilbijartinên giştî, herêmnî, parezgehî bûn.

Li Îranê prosesêke din heye. Li Bakûrê Kurdistanê Kurd, piştî serhildanên milî bi awayekî barbar û hovane û vandalî bi rîya leşkerî ya kolonyalîst hatin şikandin, ji derveyî sîstemê û siyaseta man.

Dema ku di sala 1946an de siayeta Dewleta Tirk de pêva-

joyeke nû dest pê kir, kurdan demekî dirêj bes di partiyên dewletên de cî girtin. Dema ku di partiyên Tirkan de cî girtin wek tirkan siyaseta meşandin. Di wan partiyên de derfet tune bû ku ji bona mafên kurdan xebat bikin. Bes di Partiya Karker ya Tirkiyeyê (TÎP) de siyaseta vanên kurd bi nasnameya xwe di partiyê de cî girtin. Mafên ziman û çand parastin. Di sala 1974an de jî di derbarê pirsê kurd de biryareke pozîtîf hegirtin. Di biryarê de mafên hebûn, ziman, çanda kurdî hat parastin.

Divê em di nav partiyên tirk de ferqekê biçûk bew jî diyar bikin: Partiyên tirkan nisbî be jî, li endamên xwe yên kurd biçavakî cûda mêze dikirin. CHP bi her awayî kurd înkâr dikir. DP, di siyaseta fermî de kurd înkâr dikir, lê di bi awaye civakî kurd nas dikir.

Di vê qonaxê de jî di dipartiyên tirkan de guhertinek tune ye. Kurd li Tirkiyeyê piştî salên 1946an xwediyê derfet nebûn ku xweser bikevinn hilbijartinan.

Bes piştî salên 1974an ji bona kurdan hilbijartinê wateyê ku qezenç kir.

Kurdan, kurdperweran di qonaxa Bihara 2emîn ya Teverga Bakûrê Kurdistanê de, dest bi niqaşeye kirin, ku platforma hilbijartinê xweser bi kar bînin. Lê di nav rêxistin û partiyên Kurdistanê de nerînen cûda hebûn.

Wek tê zanîn kurdperwer û partiyên wan, bi namzetê serbixwe beşdarî hilbijartinên giştî û herêmnî bûn.

Kurdperweran wê demê bi giranî tespît kirin, ku hilbijartin ji bona kurdan, kurdperweran, partî û rêxistinên Kurdistanê, taktîk e. Kurd divê ji bona ku propagandaya tevgera milî, pêşxistina şîûra milî, xurtkirina tevgera milî û rêxistinên Kurdistanê, ji bona Dewleta Federal, Konfederal, Serbixwe ya Kurdistanê şert pêk bînin, platforma hilbijartinê bi kar bînin.

Divê kurd û rêxistinên Kurdistanê, her dem platforma hilbijartinê bi kar bînin.

Lê nayê wê wateyê ku partiyên Kurdistanê û kurdperwer dê daîmî beşdarî hilbijartinê bibin.

Divê kurd û kurdperwer, rêxistin û partiyên Kurdistanê dema şert amade bin, dikarin beşdarî hilbijartinê bibin.

Bİ ÇEND BABETAN KURD, KURDPERWER, PARTÎ Û RÊXISTINÊN KURDISTANÊ DIKARIN BEŞDARÎ HILBIJARTINAN BIBIN...

Kurd, kurdperwer, partî û rêxistinên Kurdistanê dikarin bi çend babatan beşdarî platforma hilbijartinê bibin. An jî wateyê ku platforma hilbijartinê bi kar bînin.

1-Heger şertên partiyên Kurdistanê amade bin, dikarin xweser, bi tifaq beşdarî hilbijartinê bibin.

2-Heger partî nikaribin li ser navê xwe beşdarî hilbijartinê bibin, şert pêk hatibin dikarin bi namzetên serbixwe beşdarî hilbijartinan bibin.

3-Heger ji derveyî partî û rêxistinên Kurdistanê namzetên serbixwe hebin, girêdayî armancên min li jor diyar kirin, dikarin ji wan nammzetan re bibin piştgir.

4-Kurd, kurdperwer, partî û rêxistinên Kurdistanê dikarin hilbijartinan BOYQOT bikin.

5-Kurd, kurdperwer, partî û rêxistinên Kurdistanê dikarin ji gel daxwaz bikin ku neçin ser sendûqan û deng nedin.

6-Kurd, kurdperwer, partî û rêxistinên Kurdistanê, bes ji bona propagandaya tevgera milî, pêşxistina şîûra milî, xurtkirina tevgera milî û rêxistinên Kurdistanê, ji bona Dewleta Federal, Konfederal, Serbixwe ya Kurdistanê şert pêk bînin, platforma hilbijartinê bi kar bînin.

HILBIJARTINA HERÊMÎ YA 2019 Û BAKÛRÊ KURDISTANÊ...

Dema ku ez şertên Bakûrê Kurdistanê analiz dikim û vekirî dibînim, ku tu şertekî partî û rêxistineke Kurdistanî ya beşdarî hilbijartinê bibin tune ye.

Partî û rêxistinên Kurdistanê ji bona xweser namzet nîşan bidin jî şertên wan tune ye. Lewra hêz nînin.

Ez di van şertan de girêdayî rewşa Teverga milî ya Kurdistanê ji bona boyqot û neçûna ser sendûqê jî şert nînin û rast nabînim.

BES: Kurd, kurdperwer, partî û rêxistinên Kurdistanê, ji bona propagandaya tevgera milî, pêşxistina şîûra milî, xurtkirina tevgera milî û rêxistinên Kurdistanê, ji bona Dewleta Federal, Konfederal, Serbixwe ya Kurdistanê şert pêk bînin, platforma hilbijartinê dikarin bi kar bînin.

Li Şirnexê teqîn

Li Şirnexê teqînLi navçeya Qileban a Şirnexê li devereke baregeha leşkerî di dema avêtina topa hawanê de teqînek qewimî, di encama bûyerê de leşkerê canê xwe ji dest da û 4 çar leşker jî birîndar bûn. Li navçeya Qilebanê li devereke baregeha leşkerî di dema perwerdeya avêtina topên hawan de teqînek qewimî, di encama bûyerê de leşkerê canê xwe ji dest da û 4 leşker jî birîndar bûn.

Li gor zanyariyên ku ji çavkaniyên ewlehiyê hatine wer-girtin, li bajarokê Gewlozê (Şenoba) li devereke baregeha leşkerî di dema perwerdeya avêtina topên hawan de teqînek qewimî. Hat ragihandin ku di teqînê de leşkerê canê xwe ji dest da û 4 leşker jî birîndar bûn.

Leşkerên birîndar bi rêya helikopteran ber bi Nexweşxaneyê Dewletê ya Şirnexê hatin rakirin. Hat diyarkirin ku rewşa leşkerê birîndar giran e.

rupelanu.com

HDPê li 5 bajaran dest bi greva birçîbûnê kir

Parlemerterên HDPê digel hevgiştîyên HDPê ji bo piştigiriya Parlemertera HDPê ya Colemêrgê Leyla Guven dest bi greva birçîbûnê kir. Çalakiya birçîbûnê li 5 bajarên Bakûrê Kurdistanê û Tirkiyeyê dest pê kir û dê 2 rojan devam bike.

Ligor raporteke K24ê îro ji bo piştigiriya çalakiya Parlemertera HDPê ya Colemêrgê Leyla Guven, parlemerter û rêveberên HDP, DBP, KCD, TJA û Meya Derê dest bi greva birçîbûnê kir. Çalakî bi awayekî hevdem; li Diyarbekir, Riha, Wan, Colemêrg û Edeneyê dest

pê kir û dê çalakî 2 rojan devam bike.

Li Diyarbekirê 15, li bajarên din jî deh bi deh; bi giştî 55 kesan dest bi grevê kir. Çalakvanên ku dest bi grevê kir amaje dikin ku hem şert û mercên li ser Îmraliyê hem jî zextên li ser civakê pirs-girêkên civaka Kurd in û dê ji bo başkirina van şert û mercan çalakiyên wan ên cuda devam bikin. Cîgirê HDPa Diyarbekirê Saîd Demîr jî amaje kir ku nixê Leyla Guven, di nav xelkê Kurd de zêde ye lê ji ber zextên li ser civakê; xelk nikare zêde bertekê nîşan bide

Leyla Guven ji 31ê dîmen tevî doza xwe bûbû Çileyê 2018an ve ji ber û di wê rûniştinê de ragi-



daxuyanî û parvekirinên ji bo Efrînê li Girtîgeha Tîpa E ya Diyarbekirê zindanî ye. Ji ber ku Leyla Guven di rûniştina doza xwe ya di 7ê Mijdara 2018an de hanîna bi kelepçeyê red kiribû; bi rêya deng û handibû ku wê dest bi greva birçîbûnê ya bê dem û dorveger kiriye. Leyla Guven di îdianameyê de bi 3 tawanên tê darizandin û ji bo wê ji 17 salan heta 31 salan cezayê girtîgehê tê xwestin. BasNews

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa



av

Ev çîye? Ev **ave**.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.



diran

Ev çîye? Ev **dirane**.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.



agir

Ev çîye? Ev **agire**.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.



mar

Ev çîye? Ev **mare**.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb



bizin

Ev çîye? Ev **bizine**.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.



balon

Ev çîye? Ev **balone**.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.



bacan

Ev çîye? Ev **bacane**.
Bu nədir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.



otomobil

Ev çîye? Ev **otomobile**.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc



tac

Ev çîye? Ev **tace**.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.



canî

Ev çîye? Ev **canîe**.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.



cûcuk

Ev çîye# Ev **cûcike**.
Bu nədir? Bu cücədir.
Что это? Это цыпленок.
What is it? It is a chicken.



finCan

Ev çîye# Ev **finCane**.
Bu nədir? Bu fincandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Çç



çav

Ev çîye? Ev **çave**.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.



çêlek

Ev çîye? Ev **çêleke**.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.



çaynîk

Ev çîye? Ev **çaynîke**.
Bu nədir? Bu çaynıqdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.



çakûç

Ev çîye? Ev **çakûçe**.
Bu nədir? Bu çəkicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

Dd



defter

Ev çîye? Ev **deftere**.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.



dar

Ev çîye? Ev **dare**.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.



dest

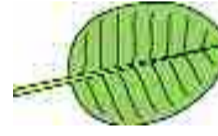
Ev çîye? Ev **deste**.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.



dil

Ev çîye? Ev **dile**.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

Ee



belg

Ev çîye? Ev **belge**.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.



elok

Ev çîye? Ev **eloke**.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.



ker

Ev çîye? Ev **kere**.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.



zebeş

Ev çîye? Ev **zebeşe**.
Bu nədir? Bu qarğızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê



êleg

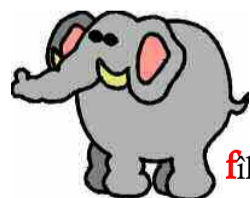
Ev çîye? Ev **êlege**.
Bu nədir? Bu jilettdir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.



hêk

Ev çîye? Ev **hêke**.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

Ff



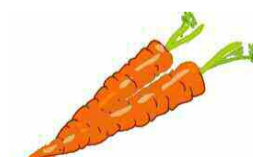
fîl

Ev çîye? Ev **file**.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elephant.



fîrok

Ev çîye? Ev **firoke**.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.



gizêr

Ev çîye? Ev **gizêre**.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carrot.



gêzî

Ev çîye? Ev **gêziye**.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a broom.



pê

Ev çîye? Ev **pêye**.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.



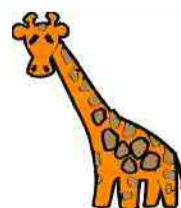
kêr

Ev çîye? Ev **kêre**.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.



fînd

Ev çîye? Ev **fînde**.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.



zerafe

Ev çîye? Ev **zerafeye**.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.



gore

Ev çîye? Ev **goreye**.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

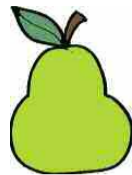


guh

Ev çîye? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh



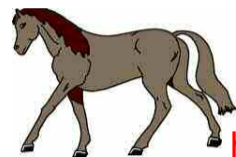
hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nêdir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.



hirç

Ev çîye? Ev hirçe.
Bu nêdir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.



hesp

Ev çîye? Ev hespe.
Bu nêdir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

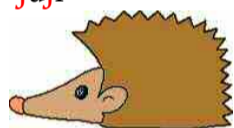


hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nêdir? Bu dævêdir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

Jj

jûjî



Ev çîye? Ev jûjîye.
Bu nêdir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.



roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nêdir? Bu günêşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.



rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nêdir? Bu qezetdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.



kevjal

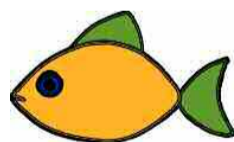
Ev çîye? Ev keviale.
Bu nêdir? Bu xerçengdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

Mm



mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nêdir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.



masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nêdir? Bu balıqdir.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.



gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nêdir? Bu samışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.



meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nêdir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

li



dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nêdir? Bu ürêkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.



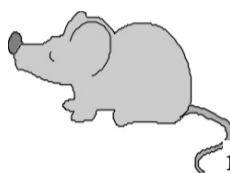
lepik

Ev çîye? Ev lepîke.
Bu nêdir? Bu êlcêkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is gloves.



ling

Ev çîye? Ev lînge.
Bu nêdir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.



miş

Ev çîye? Ev mişke.
Bu nêdir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

îî



dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nêdir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.



îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nêdir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.



gustîl

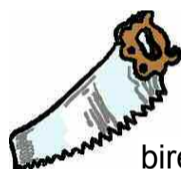
Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nêdir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.



keştî

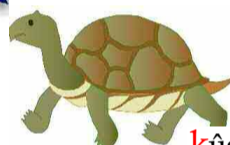
Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nêdir? Bu gêmîdir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Kk



birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nêdir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.



kûsî

Ev çîye? Ev kûsîye.
Bu nêdir? Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.



lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nêdir? Bu dodaqdir.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.



lîmon

Ev çîye? Ev lîmone.
Bu nêdir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.



kund

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nêdir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is an owl.



kevçî

Ev çîye? Ev kevçîye.
Bu nêdir? Bu qaşıqdir.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.



xezal

Ev çîye? Ev xezale.
Bu nêdir? Bu seyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.



kûlî.

Ev çîye? Ev kûlîye.
Bu nêdir? Bu çuyirtkêdir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshopper.

Nn



nan

Ev çîye? Ev nane.
Bu nêdir? Bu çörêkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.



trên

Ev çîye? Ev trêne.
Bu nêdir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.



hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nêdir? Bu zerrêbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.



reng

Ev çîye? Ev renge.
Bu nêdir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

Oo



ode

Ev çîye? Ev Odeye.
Bu nêdir? Bu otaqdir.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.



otobûs

Ev çîye? Ev Otobûse.
Bu nêdir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.



sol

Ev çîye? Ev sole.
Bu nêdir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

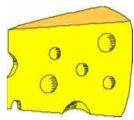


top

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nêdir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp



penîr

Ev çîye? Ev penîre.
Bu nêdir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.



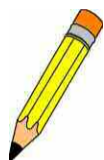
pîvaz

Ev çîye? Ev pîvaze.
Bu nêdir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is an onion.



perçemek

Ev çîye? Ev perçemeke.
Bu nêdir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.



pênûs

Ev çîye? Ev pênûse.
Bu nêdir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.



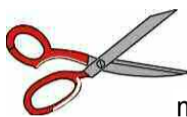
beq

Ev çîye? Ev beqe.
Bu nêdir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.



Qq

Ev çîye? Ev qaze.
Bu nêdir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.



meqes

Ev çîye? Ev meqese.
Bu nêdir? Bu qaçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.



portqal

Ev çîye? Ev portqale.
Bu nêdir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is an orange.

Rr



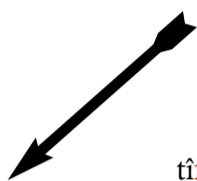
şêr

Ev çîye? Ev şêre.
Bu nêdir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.



kêwrîşk

Ev çîye? Ev kêwrîške.
Bu nêdir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.



tîr

Ev çîye? Ev tîre.
Bu nêdir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is an arrow.



rovî

Ev çîye? Ev rovîye.
Bu nêdir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss



sêv

Ev çîye? Ev sêve.
Bu nêdir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is an apple.



stêrk

Ev çîye? Ev stêrke.
Bu nêdir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звезды.
What is it? It is a star.



şûr

Ev çîye? Ev şûre.
Bu nêdir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.



şeh

Ev çîye? Ev şeye.
Bu nêdir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок.
What is it? It is a comb.

Tt



tîr

Ev çîye? Ev tîriye.
Bu nêdir? Bu üzümdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.



tûtî

Ev çîye? Ev tûtîye.
Bu nêdir? Bu tutuqşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.



se

Ev çîye? Ev seye.
Bu nêdir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.



sêvik

Ev çîye? Ev sêvike.
Bu nêdir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.



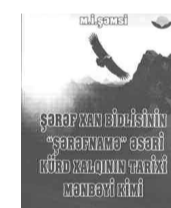
şîr

Ev çîye? Ev şîre.
Bu nêdir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.



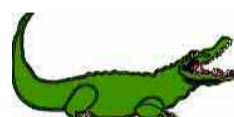
şûşe

Ev çîye? Ev şûşeye.
Bu nêdir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.



pirtûk

Ev çîye? Ev pirtûke.
Bu nêdir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.



tîmsah

Ev çîye? Ev tîmsahe.
Bu nêdir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu



utî

Ev çîye? Ev utîye.
Bu nêdir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is an iron.



guh

Ev çîye? Ev guhe.
Bu nêdir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is an ear.

Ûû



bilûr

Ev çîye? Ev bilûre.
Bu nêdir? Bu tütökdür.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.



brûsk

Ev çîye? Ev brûske.
Bu nêdir? Bu ıldırımır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

Vv



çav

Ev çîye? Ev çave.
Bu nêdir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.



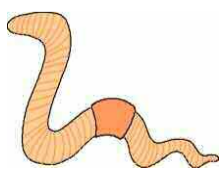
keVok

Ev çîye? Ev keVoke.
Bu nêdir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.



gul

Ev çîye? Ev gule.
Bu nêdir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.



kurm

Ev çîye? Ev kurme.
Bu nêdir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.



çûk

Ev çîye? Ev çûke.
Bu nêdir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.



dupişk

Ev çîye? Ev dupişke.
Bu nêdir? Bu əqrəbdır.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a scorpion.



biVir

Ev çîye? Ev bivire.
Bu nêdir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is an axe.



berçavik

Ev çîye? Ev berçavike.
Bu nêdir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glass.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww



w erdek



wêne

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nêdir? Bu ökdêkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nêdir? Bu şəkildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.



ew r



kew

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nêdir? Bu buluddur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nêdir? Bu kəklıdır.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx



xalxalok



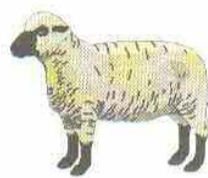
xanî

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nêdir? Bu arabüzəndir.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

Ev çîye? Ev xaniye.
Bu nêdir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.



xaç

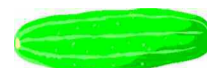


berx

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nêdir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nêdir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep.

Yy



xîyar



heyve

Ev çîye? Ev xiyare.
Bu nêdir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it?
It is a cucumber.

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nêdir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.



yek

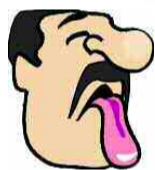


çiya

Ev çîye? Ev yeke.
Bu nêdir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nêdir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz



ziman



zengil

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nêdir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nêdir? Bu zəngdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.



zerik



derzi

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nêdir? Bu vedrədir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nêdir? Bu iynədir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

N b/s	KURDÎ		Azerî
	ya bi tîpên latînî	ya bi tîpên kirîlî	Latînî
1	Aa	Aa	Aa
2	Bb	Бб	Bb
3	Cc	Цц	Cc
4	Çç	Чч	Çç
5	Dd	Дд	Dd
6	Êê	Ее	Ee
7	Ee	Яя	Əə
8	Ff	Фф	Ff
9	Gg	Гг	Gg
10	Hh	Нн	Hh
11	Îî	Ии	Ii
12	Ii	Ьь	İi
13	Jj	Жж	Jj
14	Kk	Кк	Kk
15	Ll	Лл	Ll
16	Mm	Мм	Mm
17	Nn	Нн	Nn
18	Oo	Оо	Oo
19	Pp	Пп	Pp
20	Qq	Qq	-
21	Rr	Рр	Rr
22	Ss	Сс	Ss
23	Şş	Шш	Şş
24	Tt	Тт	Tt
25	Ûû	Уу	Uu
26	Uu	Юю	Üü
27	Vv	Вв	Vv
28	Ww	Ww	-
29	Xx	Хх	Xx
30	Yy	Йй	Yy
31	Zz	Зз	Zz

DIKARÎ BIXWÎNÎ

1	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cûdî, cêr, ceş, Declê, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êlnûr, êvar, êzing, êş, êlek, Êldar,
7	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hewlêr, havîn, hirç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îsal, înî, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Kîrin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, limon
16	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Mîsir,
17	Nan, nêrî, nig, Nîva, neví, ner, nav, nas, hinar, Hesen,
18	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tîfing, top,
25	Kûr û dûr, pênuş, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	War, welat, Weçîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

Курдистан: В результате турецких бомбардировок убиты трое мирных жителей

Поздно вечером в среду, 14 ноября, турецкие военные самолеты провели бомбардировку пограничных территорий провинции Дохук Иракского Курдистана, убив трех мирных жителей.



Погибшие Дилован Салих (34 года), Рамадан Мохаммед (64 года) и Исмаил Хассан (56 лет) были местными фермерами. Их смерть сделала сиротами 15 детей.

Воздушные удары были нанесены около деревни Ардана района Бамарни.

Турция заявляет, что бомбит Курдистан, преследуя партизан "Рабочей партии Курдистана" (РПК). kurdistan.ru

ДПК встретится с ПСК и "Горран" для переговоров по формированию правительства

"Демократическая партия Курдистана" (ДПК) в субботу начнет переговоры о формировании нового правительства с "Патриотическим союзом Курдистана" (ПСК) и "Движением за перемены" ("Горран").



"Завтра (в субботу, 17 ноября 2018 года) делегация из ДПК посетит политбюро ПСК в Сулеймани", - цитирует "Kurdistan24" представителя ПСК Карвана Ярвайиса.

Другой чиновник из "Горран" также подтвердил, что в тот же день его партия примет делегацию ДПК в Сулеймани, чтобы обсудить структуру нового правительства.

ДПК, получившая 45 мест в парламенте Курдистана, является крупнейшей политической партией Иракского Курдистана и несет ответственность за переговоры по формированию нового Регионального правительства Курдистана (КРГ).

Ее представители заявили, что участники следующего кабинета должны будут оставаться в правительстве "при взлетах и падениях", и что никакой политической партии не будет позволено одновременно занимать посты в правительстве и выступать в качестве оппозиции. kurdistan.ru

ДПК начнет переговоры по формированию правительства Курдистана

"Демократическая партия Курдистана" (ДПК) намерена начать серию встреч с другими политическими партиями в рамках усилий по формированию нового правительства Курдистана.

ДПК, получившая на сентябрьских выборах 45 мест в парламенте Курдистана, является крупнейшей курдской политической партией Ирака. Ожидается, что она проведет переговоры и предложит другим сторонам присоединиться к новому Региональному правительству Курдистана (КРГ).

Представитель партии Блинд Исмаил сообщил, что ДПК уже сформировала переговорную делегацию, чтобы начать переговоры на следующей неделе. "[Вице-президент ДПК] Нечирван Барзани возглавит делегацию", - сказал Исмаил.

Из-за политических споров фракции Курдистана все-еще не сформировали правительство и не избрали спикера парламента. kurdistan.ru

ИГ атаковало иракскую федеральную полицию в Киркуке

Боевики "Исламского государства" (ИГ) совершили очередное нападение на подразделение федеральных сил полиции Ирака в Киркуке.



14 ноября полицейские были атакованы в промышленной зоне города. Состоялся интенсивный обмен огнем. О жертвах не сообщается. Ранее в тот же день федеральная полиция заявила, что 13 ноября ее силы подверглись нападению ИГ в Хавидже. Нападение было совершено с помощью заминированного грузовика, когда федеральные полицейские силы проводили поисковую операцию. Отчет не сообщает о раненых или убитых. Киркук, как и другие освобожденные от ИГ районы Ирака, остается объектом террористических атак. Иракские силы пока не могут обеспечить безопасность гражданских лиц, несмотря на то, что год назад ИГ было объявлено побежденным. kurdistan.ru

Барзани приветствует освобождение лидера ДПК Сирии из тюрьмы PYD

Известный курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани приветствовал освобождение Абдулрахмана Апо, лидера "Демократической партии Курдистана Сирии" (ДПК Сирии) из тюрьмы "Партии Демократического Союза" (PYD) в Сирийском Курдистане.

"Я рад услышать об освобождении Абдулрахмана Апо, лидера ДПК Сирии. Такой боец свободы мог оказаться в тюрьме врагов, а не быть заключенным в тюрьму курдской партией", говорится в заявлении Барзани.

Курдский лидер выразил надежду, что это может стать началом освобождения всех политических заключенных из тюрем PYD.

"Я также надеюсь, что Рожава [Сирийский Курдистан] в даль-



нейшем будет местом свободы политической деятельности, и что ни один человек не будет арестован там за его политиче-

ские взгляды".

Апо провел в тюрьме PYD почти 18 месяцев. Он был освобожден 14 ноября. kurdistan.ru

Делегация КРГ прибыла в Багдад для обсуждения законопроекта о бюджете

Делегация министерства финансов Регионального правительства Курдистана (КРГ) вылетела в Багдад для переговоров по бюджету Ирака на 2019 год.



Представитель КРГ Сафин Дизайи сообщил, что делегация отправилась в столицу Ирака в чет-

верг, 15 ноября. Она проведет встречи со своими иракскими коллегами и курдскими депутатами-членами парламентского комитета по экономическим и финансовым вопросам.

КРГ не удовлетворено своей долей в законопроекте о федеральном бюджете страны, предложенном на следующий финансовый год. Согласно конституции Ирака, население региона Курдистан составляет 17% от общей численности населения Ирака и именно 17% должны быть выделены КРГ в бюджете Ирака. Согласно представленному законопроекту, Багдад предоставит Курдистану только 12% от общего бюджета.

"Багдад исключает Курдистан даже из международных кредитов, когда он получает кредит, но он обязывает нас выделять деньги, когда наступает время их выплачивать", - сказал Дизайи.

Однако представитель курдского правительства считает, что есть шансы на разрешение длительных споров между Эрбилем и Багдадом. Он заявил, что КРГ усердно работает над поиском решений, которые должны быть приняты в ближайшее время. kurdistan.ru

Шейх Джафар Мустафа: Иракские силы не могут обеспечить безопасность Киркука без пешмерга

Иракские вооруженные силы не смогут защитить Киркук и другие спорные курдские территории от террористических нападений без помощи курдских сил пешмерга. Об этом заявил курдский командир и член партии "Патриотический союз Курдистана" (ПСК) Шейх Джафар Мустафа.

"Пока силы пешмерга контролировали Киркук, Ханакин и другие спорные территории, было всего несколько актов терроризма. Но за прошедший с тех пор, как пешмерга там нет, год в этих районах было совершено более 800 терактов. Это означает, что в этих районах существует огромный вакуум безопасности, и что "Хашд аш-Шааби", иракская армия и федеральные полицейские силы не способны обеспечить контроль над этими районами", - сказал Мустафа в интервью "BasNews".

Киркук находится под контролем иракских сил и поддержи-

ваемых Ираном шиитских сил "Хашд аш-Шааби" с октября про-

значит, что они настолько сломлены, что вряд ли смогут защи-



шлого года, когда они вытеснили пешмерга в ответ на референдум о независимости Курдистана.

По мнению Мустафы, иракские силы защищают только свои базы, за пределами которых боевики "Исламского государства" (ИГ) свободны в своих передвижениях.

"Они просят силы пешмерга ответить на их призыв, если "Исламское государство" когда-либо нападет на них снова. Это

тить себя".

В качестве решения, по мнению Мустафы, армия и шиитские ополченцы должны покинуть центры городов, безопасность которых должны обеспечивать местные силы безопасности и федеральная полиция. Что касается сельских районов, курдский командир уверен, что там должны быть созданы совместные командные пункты иракских сил и пешмерга под руководством возглавляемой США коалиции. kurdistan.ru

Премьер-министр Курдистана и представители США обсудили отношения Эрбиля и Багдада



Премьер-министр Иракского Курдистана 16 ноября принял дипломатическую делегацию Соединенных Штатов во главе с

заместителем помощника государственного секретаря США по Ираку и Ирану Эндрю Пиком.

Стороны обменялись мнениями о последних политических событиях в регионе, приветствуя прогресс в отношениях между Эрбилем и Багдадом после периода разногласий и напряженности.

Американские дипломаты подтвердили важность вклада региона Курдистан в политический процесс в Багдаде, особенно после создания нового правительства Ирака.

Они также приветствовали соглашение, достигнутое между Курдистаном и Ираком о возобновлении совместного экспорта нефти из Киркука. kurdistan.ru

Комитет ООН критикует нарушения прав человека в Иране

Комитет ООН по правам человека в четверг, 15 ноября, одобрил резолюцию, в которой настоятельно призвал Иран прекратить широкомасштабное использование произвольных арестов и выразил серьезную озабоченность по поводу "тревожно высокого" использования смертной казни.

Резолюция "настоятельно призывает" Иран ликвидировать дискриминацию в отношении женщин в законодательстве и на практике, и выражает "серьезную озабоченность по поводу продолжающихся серьезных ограничений права на свободу мысли, совести, религии или убеждений".

Резолюция выделяет такие нарушения, как преследования, запугивания и преследования религиозных меньшинств, в том числе христиан, дервишей, евреев, суфийских мусульман, мусульман-суннитов, ярсани, зороастрийцев и членов веры бахаи.

В резолюции также содержится призыв к Ирану положить конец "широко распространенным и серьезным ограничениям", в том числе на свободу собраний политических оппонентов, правозащитников, профсоюзов, экологов, ученых, кинематографистов, журналистов, блоггеров, пользователей социальных сетей и других лиц.

Хотя в резолюции приветствуется устранение смертной казни за некоторые правонарушения, связанные с наркотиками, она выражает серьезную озабоченность по поводу "тревожно высокой частоты" применения Ираном смертной казни, в том числе в отношении несовершеннолет-

них и мы полны решимости обратить на них внимание", - сказал он. "Однако не по настоянию тех, кто традиционно, исторически и практически поддерживал колониализм, рабство, расизм и апартеид, а теперь учит иранцев правам человека".

Выступивший посол Саудов-



них.

Заместитель посла Ирана, Эшаг Аль-Хабиб, отклонил резолюцию как "политическую шарашу", заявив, что соблюдение прав иранцев - "это не просто юридическая и моральная ответственность, а первостепенное требование национальной безопасности".

"Как и в любой другой стране, могут существовать недостатки,

ской Аравии Абдалла аль-Муаллими (страны, которая является региональным соперником Ирана), сказал: "Иранский народ по-прежнему страдает от режима, который не уважает права человека, который отрицает свободы, которые преследуют религиозные и расовые меньшинства". Он также призвал Иран а "не давать приюта террористам". kurdistan.ru

В Сулеймании прошла встреча ДПК и ПСК

17 ноября представители "Демократической партии Курди-

стана" (ДПК) встретились с лидерами "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) в Сулеймании, чтобы начать переговоры о формировании правительства.

На пресс-конференции, посвященной итогам встречи, пресс-

секретарь ДПК Махмуд Мохаммед сообщил, что стороны обсудили возможные механизмы формирования следующего правительства, выдвинув в качестве главного приоритета политическую стабильность и экономическое процветание.

"Мы разделяем видение в

целом, и ожидается, что переговоры завершатся очень скоро", - сказал Мохаммед журналистам.

Также на этот день делегация ДПК планирует встречу с партией "Движение за перемены" ("Горан").

Пресс-секретарь ПСК Саади Ахмед Пира сказал, что его партия настаивает на том, чтобы ни одна политическая фракция не была исключена из участия в следующем правительстве, если она не решила стать оппозицией. "Однако мы надеемся, что будущая работа оппозиции будет отличаться от враждебности", - добавила Пира. kurdistan.ru

Ирак стремится получить одобрение США на закупку иранского газа

Правительство Ирака ищет возможные методы для продолжения закупки газа из соседнего Ирана, попавшего под санкции США, предлагая, в том числе, обмен своего продовольствия.



Ирак сильно зависит от поставок иранского газа и энергии для своих электростанций. Багдад получил одобрение США на продолжение энергетических сделок с Тегераном еще на 45 дней, начиная с 5 ноября, когда Вашингтон наложил санкции.

Однако Багдад не может найти альтернативу поставкам энергии Ирана по истечению этого срока, и, следовательно, это может привести страну к серьезному энергетическому кризису.

В интервью агентству "Reuters" высокопоставленный иракский правительственный чиновник и член комитета по энергетике сообщил, что Багдад требует от Вашингтона разрешить обмен иракских продуктов на иранский газ.

"Американский срок в 45 дней, данный для прекращения импорта иранского газа, недостаточен для того, чтобы Ирак нашел альтернативный источник", - сказал чиновник.

"Прекращение поставок иранского газа после окончания этого срока создаст настоящий энергетический кризис. Нам нужно больше времени ... американцы полностью осознают, насколько отчаянно мы нуждаемся в иранском газе". kurdistan.ru

Эрбиль и Багдад достигли соглашения по экспорту нефти Киркука

16 ноября правительства Курдистана и Ирака достигли соглашения о возобновлении экспорта нефти с месторождений Киркука. Экспорт уже запущен и идет с ограниченной мощностью в 50 000-60 000 баррелей в день. Ранее экспорт нефти Киркука достигал пика в 300 000 баррелей в сутки.

Экспорт нефти Киркука через нефтепровод Иракского Курдистана был остановлен в октябре прошлого



года после того, как иракская армия и шиитские ополченцы "Хашд аш-Шааби" вытеснили курдские силы пешмерга из спорной провинции в ответ на референдум о независимости Курдистана.

Трубопровод Багдада, который когда-то использовался для экспорта нефти через Турцию, был разрушен боевиками "Исламского государства", в результате чего для экспорта нефти Киркука остался только один рабочий трубопровод, построенный и контролируемый курдами.

Переговоры о возобновлении экспорта осложнялись также тем, что трубопровод управляется российской нефтяной компанией "Роснефть", которая собирает транзитные пошлины. kurdistan.ru



ДИПЛОМАТ

№ 37 (442) 19-25 ноября 2018-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА



Масуд Барзани опубликовал заявление к Международному Дню толерантности

Влиятельный курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани опубликовал заявление, посвященное Международному Дню толерантности, в котором напомнил, что Курдистан имеет долгую историю мирного сосуществования, чем по праву можно гордиться.



"Толерантность и признание различий друг друга - это принципы демократии, присущие развитым странам", - говорится в заявлении Барзани. "Главная причина прогресса и успеха Курдистана на

разных уровнях - это тоже дух мирного сосуществования".

"Терпимость и культура мирного сосуществования берут начало в тысячелетней истории Курдистана. Были попытки навредить этой культуре, которые провалились".

Курдский лидер вновь подтвердил, что регион Курдистан остается безопасным убежищем для людей из разных этнических и религиозных слоев.

"Все религии и человеческие принципы подчеркивают необходимость мира и терпимости среди людей. Поэтому наши образовательные и культурные учреждения также должны продолжать свою серьезную работу, чтобы еще больше укрепить эту культуру, которая позволяет людям с разными убеждениями жить вместе в мире", - говорится в заявлении Барзани. kurdistan.ru

Мария Захарова ответила на вопрос о стратегии России в отношении Иракского Курдистана

На пресс-конференции, прошедшей 15 ноября, представитель МИД Российской Федерации Мария Захарова ответила на вопрос корреспондента телеканала "KurdistanTV" Усмана Али о подходе России к выстраиванию отношений с новым правительством Иракского Курдистана.



30 сентября в Курдском автономном районе Ирака прошли региональные парламентские выборы. 20 октября были объявлены их окончательные результаты. Победу, как и ожидалось, одержали старейшие курдские партии -

Демократическая партия Курдистана (ДПК) и Патриотический союз Курдистана (ПСК), получившие 45 и 21 место, соответственно. В настоящее

время в автономии идет процесс формирования нового кабинета министров. Москва имеет традиционно дружественные крепкие исторические связи с Иракским Курдистаном. Мы поддерживаем регулярные прямые политические контакты с руководством автономии и ее структурами. Недавно в Москве состоялась встреча спецпредставителя Президента Российской Федерации по Ближнему Востоку и странам Африки, заместителя Министра иностранных дел М.Л.Богданова с делегацией Демократической партии Курдистана, на которой речь шла и о перспективах дальнейшего российско-курдского сотрудничества.

Выражаем надежду на то, что все курдские партии объединят свои усилия с целью скорейшего формирования нового эффективного и жизнеспособного правительства, которое сможет совместно с федеральными властями Ирака преодолеть существующие между Эрбилем и Багдадом разногласия.

Одновременно хотели бы еще раз отметить, что Москва всегда последовательно выступала за достижение в Ираке общенационального согласия в интересах всех граждан независимо от их этноконфессиональной принадлежности, а также за сохранение единства, суверенитета и территориальной целостности страны. kurdistan.ru

Одновременно хотели бы еще раз отметить, что Москва всегда последовательно выступала за достижение в Ираке общенационального согласия в интересах всех граждан независимо от их этноконфессиональной принадлежности, а также за сохранение единства, суверенитета и территориальной целостности страны. kurdistan.ru

Одновременно хотели бы еще раз отметить, что Москва всегда последовательно выступала за достижение в Ираке общенационального согласия в интересах всех граждан независимо от их этноконфессиональной принадлежности, а также за сохранение единства, суверенитета и территориальной целостности страны. kurdistan.ru

Туркмены претендуют на посты заместителей премьер-министра и спикера парламента Курдистана

Туркменские политические фракции Иракского Курдистана претендуют на посты второго заместителя спикера парламента и второго заместителя премьер-министра в новом Региональном правительстве Курдистана (КРГ).



"Если в новом правительстве будет два заместителя премьер-министра, то у нас должен быть один [из этих постов]", - сказал депутат Мохаммед Сададдин. "Мы также просили о предоставлении позиции второго заместителя председателя парламента".

По словам туркменского депутата, эти требования станут официальными, как только начнутся переговоры о формировании следующего правительства. "Однако до сих пор никаких соглашений нет", добавил Сададдин. kurdistan.ru

Одновременно хотели бы еще раз отметить, что Москва всегда последовательно выступала за достижение в Ираке общенационального согласия в интересах всех граждан независимо от их этноконфессиональной принадлежности, а также за сохранение единства, суверенитета и территориальной целостности страны. kurdistan.ru

Турецкий суд приговорил курдскую певицу к 6 годам заключения

Курдская певица Хозан Кане 14 ноября была приговорена турецким судом к шести годам и трем месяцам заключения по обвинению "в участии деятельности террористической организации".

Кане, чье настоящее имя Сайде Инак, также имеет немецкое гражданство. Она была арестована в июне во время визита в Турцию для выступления на концерте в поддержку избирательной кампании про-курдской "Народно-демократической партии" (НДП). Она отклонила обвинения на уголовном суде в Эдирне, отвечая на вопросы судей посредством телеконференции из Стамбульской тюрьмы.

Суд обвинил ее в членстве и пропаганде идей "Рабочей партии Курдистана" (РПК), которую Анкара считает террористической организацией. "Я не являюсь членом какой-либо организации. Я просто артистка, занимающаяся искусством", - сказала она.

В письме к канцлеру Германии Ангеле Меркель, отправленном в начале сентября, певица попросила отреагировать на свой арест и добиться своего освобождения. kurdistan.ru



TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Ramiz Qərib

Xüsusi müxbir:

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakû Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500